Ediţia de dimineaţă

ANUL X No. 2982 — SAMBATA 25 OCTOMBRE 1897

Abonamente
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc inainte:
Un an in ţară 30 leĭ, in străinătate 50 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ 25 „
Treĭ lunĭ 8 „ „ 13 „
Numărul 10 banĭ
In străinătate 15 banĭ

Adevĕrul

Să te fereştĭ Romîne de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri.

Anunciurĭ
Se primesc direct la Administraţia ziaruluĭ
Linia pagina VI-a . . . . leĭ 0.50 banĭ
„ „ V-a . . . . „ 2. „
„ „ IV-a . . . . „ 2. „
La un mare număr de liniĭ se fac reducţiĭ din tarif
Numărul 10 banĭ
Un număr vechiŭ 20 banĭ

Redacţia PASAGIUL BĂNCEĬ NAŢIONALE (TELEFON No. 25).

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

Administraţia PASAGIUL BĂNCEĬ NAŢIONALE (TELEFON No. 25).

VIITORUL GUVERN

Şase paginĭ
în fie-care ediţie

MOŞTENIREA

Succesiunea guvernuluĭ Sturdza, e una din acele care nu se primesc de cît sub beneficiŭ de inventar, dacă nu va fi refuzată pur şi simplu ca moştenirile carĭ vin de la falițĭ şi de la risipitorĭ, în carĭ activul este covîrşit de pasiv.

D. Aurelian s'a încercat acum un an ca să o lichideze şi ştiut este că a fost nevoit să se retragă. Azĭ cînd *ignobilul* este pe dric, orĭ şi cine se întreabă cine va moşteni puterea şi cum va putea suporta greutăţile eĭ?

D. Sturdza a avut acest mare dar de a încurca lucrurile în chip inextricabil. A gonit din minister pe d. Fleva, l'a aruncat el singur într'o opoziţiune crîncenă şi sterilă care pe de o parte l'a despărţit de lagărul partiduluĭ liberal, iar pe de altă parte I-a dat încrederea în sine de a putea răsturna guverne şi de a fi indispensabil şi menit să aibă în tot-d'a-una primul loc. Intrigile d-luĭ Sturdza de pe pe timpul cabinetuluĭ Aurelian, aŭ alcătuit o dizidenţă liberală, care orĭ cît ar fi negată şi mascată, e o fracţionare a partiduluĭ liberal. Pe lîngă acestea incapacitatea luĭ, a deschis pofta d-luĭ Stătescu, de a juca un prim rol politic. In aceste împrejurărĭ lucrurile se prezintă ast-fel: d. Sturdza e incapabil să aibă o majoritate în parlament, d. Fleva nu este om ca să conducă un minister şi *partidul* şi-a pierdut încrederea în el, aurelianiştiĭ, fără d. Stătescu, nu pot face nimica şi acesta ar voi să nu împartă puterea cu eĭ, deşi iarăşĭ singur îĭ este imposibil să facă ceva şi în potriva d-luĭ Sturdza şi în potriva d-luĭ Fleva şi în potriva aurelianiştilor.

Şi apoĭ... maĭ este şi ceea ce zice regele...

Acesta azĭ nu maĭ are nevoe de partidul liberal. Avea nevoe ca să facă o maĭ strînsă legătură cu Austro-Ungaria şi pentru aceasta îĭ era indispensabil concursul acestuia care de ar fi fost în opoziţiune i-ar fi făcut dificultăţĭ. Azĭ faptul este îndeplinit. Partidul liberal s'a compromis cu totul şi îĭ va fi greŭ să reînceapă a bate marea tobă a cestiuneĭ naţionale pe care a trădat-o în complicitate cu regele.

Azĭ cînd Maurul şi-a făcut datoria, el poate să plece. Va pleca decĭ d. Sturdza, dar de sigur că cu el va pleca şi partidul liberal. Ar fi putut fi scăpat de moarte, de către d. Aurelian, dar acestuia I-a lipsit puterea de a voi. Avea puterea şi n'avea de cît să o păstreze. A lăsat-o în mîinile slabe ale d-luĭ Sturdza, a îndeplinit porunca regeluĭ şi rezultatul va fi că întreg partidul va fi gonit de la putere compromis şi cu ruşine, cu pecetea trădăreĭ pe frunte.

Scăpat de liberalĭ, probabil că regele va încerca să pună în practică lovitura de stat de care ne ameninţă d. George Em. Lahovary, lovitură care va pune de acord starea actuală de fapt, cu starea legală. Pentru aceasta va fi nevoe de un minister al palatuluĭ, de un guvern de oamenĭ de paie, din care probabil va fi exclus partidul conservator.

Lovitura dată ţăreĭ la Pesta, este prologul lovitureĭ care se va da la Bucureştĭ şi în potriva căreia liberaliĭ sînt prea slugarnicĭ ca să se împotrivească, iar conservatoriĭ prea încătenaţĭ la carul triumfal al regeluĭ, ca să maĭ aibă veleităţĭ de independenţă.

Singură democraţia e la postul de onoare şi ca şi cu ocaziunea trădăreĭ de la Pesta, tot ea va da semnalul de alarmă şi va spune regeluĭ trădător şi criminal: **Opreşte-te!**

Const. Mille

SATIRA POLITICA

Cu moral şi cu prinţip

Bătrînul organ al fundatoreluĭ trage, în numărul săŭ din urmă, o zdravănă dar meritată morală, Camereĭ austriace.

Bătrînul organ, vorbind de obstrucţionizmul germanilor, spune: „Ceea-ce s'a petrecut în Camera austriacă e cu desăvîrşire necivilizat."

Onoare veterinarinaruluĭ preseĭ romîne pentru perdaful pe care l'a tras aceluĭ parlament ostrogot; onoare ziaruluĭ incognito care s'a făcut stîlpul civilizaţieĭ în Austro-Ungaria!

Faţă cu acest mare eveniment petrecut în presa romînă credem că criza ministerială va fi amînată cel puţin cu 24 ore, iar tripla alianţă şovăie înspăimîntător pe temeliile sale.

Cînd bătrînul organ începe să combată se cutremură toţĭ ceĭ 22 cetitorĭ aĭ săĭ.

Vax.

Ahmed Riza Bey

(actualitate)

Redactorul ziaruluĭ turcesc „Meşveret" care apărea la Paris, a căruia apariţie fiind însă oprită de guvernul francez, a trebuit să 'şĭ mute redacţia la Bruxelles.

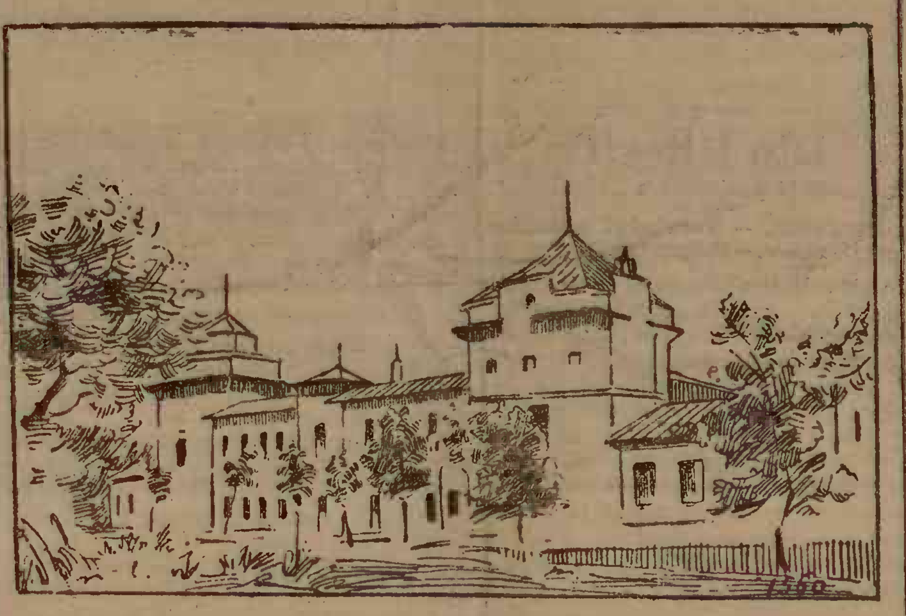
Ahmed Riza Bey a fugit din Turcia, pentru a scăpa de pedeapsa cu moarte la care fusese condamnat pentru conspiraţiunĭ în contra autorităţeĭ şi a vieţeĭ Sultanuluĭ.

Şi-a făcut studiile la Paris şi astă-zĭ abia îl maĭ poţĭ distinge de un adevărat francez. Tribunalul din Paris 'l-a condamnat—după cererea padişahuluĭ—la cincĭ francĭ amendă pentru lese-majestate.

Inst.

Vederi din Iaşi

ŞCOALA NORMALĂ VASILE LUPU

Şcoala normală Vasile Lupu *e una din cele maĭ vechĭ şcolĭ ale Iaşilor şi era instalată înainte în curtea bisericeĭ* Treĭ Erarchĭ, *la* Treĭ sfetite, *cum se zice în Iaşĭ. Azĭ ea este instalată în fosta grădina* Pester *atît de frecuentată şi de iubită pe timpurile vechĭ şi bune ale capitaleĭ Moldoveĭ.*

Viitorul guvern

Diferitele grupurĭ liberale nu se ocupă acum de cît cu alcătuirea viitoruluĭ guvern şi cu stabilirea programuluĭ aceluĭ guvern.

Este nostim cum fie care tabără e încredinţată că lucrurile se vor hotărî aşa cum vede ea. Discuţie, probabilităţĭ, surprinderĭ sînt cu desăvîrşire excluse.

Şi sturdziştiĭ şi drapeliştiĭ lucrează ca şi cum ceĭ d'întîĭ aŭ să rămîe încă vre-o cîţiva anĭ la putere, iar ceĭ d'al doilea ca şi cum ar fi deja la putere.

Atacul drapeliştilor

Drapeliştiĭ, in întrunirea pe care aŭ ţinut'o ascară, s'aŭ decis ca imediat ce vor forma ministerul şi se vor prezenta înaintea Camerilor, să facă declaraţiĭ solemne in chestia Macedonieĭ şi imediat să-l şi distitue pe faimosul Apostol Mărgărit.

Aceasta se ştie că este ideea d-luĭ Eug. Stătescu. D-sa e foarte nemulţumit pe d. Sturdza din cauza atitudineĭ pe care o are in chestia Macedonieĭ.

D. Stătescu condamnă in gura mare politica pe care a făcut'o d. Sturdza faţă de Turcia şi e convins că apostolul Mărgărit n'a făcut de cît răŭ cauzeĭ romănilor macedonenĭ.

Planul sturdziştilor

In acelasi timp isi fac si sturdzistii planul viitoarei campanii parlamentare.

Chestia care 'i ingrijeste in primul loc este decorarea lui Ieszensky.

Aceasta chestie cred sturdzistii ca trebue sa o transeze indata dupe constituirea camerelor pentru ca sa puie capat ori-carei agitatii.

De aceea ei au decis ca imediat ce se va constitui biuroul camerei sa se faca de un guvernamental o interpelare in chestia Ieszenszky.

Guvernamentalul ales este, dupa cum am aflat, d. I. N. Iancovescu.

Răspunsul guvernuluĭ

La această interpelare guvernul va răspunde degajîndu-şĭ răspunderea în această afacere şi acuzind pentru darea „Coroaneĭ Romînieĭ" luĭ Ieszensky pe consulul romin de la Pesta şi pe ministrul de la Viena.

Ast-fel sturdziştiĭ cred că vor scăpa guvernul de răspundere înaintea camerilor.

Aceste planurĭ le fac corifeiĭ de măna a doua, căcĭ guvernul e in aşa hal în cît fie-care partizan vine cu soluţia sa la patul muribunduluĭ.

Ce va zice regele?

Chestia este însă: ce va zice regele?

Regele are să decidă cine să formeze guvernul şi prin urmare toate hotărîrile acestea nu sînt de cît proecte carĭ servesc numaĭ ca să arate dizpoziţiile diferitelor grupărĭ şi sentimentele ce'şĭ hrănesc conducătoriĭ în luptă.

Rep.

Afacerea Dreyfus

Agitaţia. — Ziarele franceze. — Cazul Dreyfus. — Probabila revizuire.

Măcar odată pe an franceziĭ, şi în special parizieniĭ, trebue să aibă o cestiune care să'ĭ agite, să'ĭ pasioneze, să'ĭ scoaţă din monotonia vieţeĭ zilnice. Dacă nu'ĭ Panama, să fie Madagascar cu Tananarive, să fie vre-un atentat saŭ asasinat anarchist, să fie vre-o afacere senzaţională, ca afacerea Dreyfus, care acum e la ordinea zileĭ, şi a ajuns să pasioneze nu numaĭ pe francezĭ, ci întreaga presă europeană.

*

Noĭ ne-am ocupat de dînsa regulat, şi chiar în coloana a şasea a număruluĭ nostru de erĭ, am făcut din noŭ istoricul eĭ, pentru ca cetitoriĭ să'ĭ poată maĭ bine aprecia mersul şi senzaţionala întorsătură pe care, maĭ mult de cît probabil o va lua în curînd. De asemenea am dat informaţiunĭ scurte dar amănunţite asupra demersurilor făcute de aceia carĭ susţin nevinovăţia luĭ Dreyfus, la diviziunea *Din străinătate* a rubriceĭ *„Noutăţile zileĭ"* pe care cititoriĭ o pot găsi în pagina a patra a fie-căruĭ număr. In acest loc vom reproduce un articol datorit cunoscutuluĭ scriitor Paul Cassagnac, — aceasta nu pentru că voim să luăm apărarea luĭ Dreyfus, ci pentru că şi noĭ credem că condamnarea căpitanuluĭ s'a făcut în baza uneĭ judecăţĭ sumare, nepermisă în starea culturală în care ne aflăm astă-zĭ.

„Singur şi contra tuturor — scrie Cassagnac — am avut curajul, nu tocmaĭ neînsemnat, de a anunţa grozava neregularitate a condamnăreĭ luĭ Dreyfus. In această sentinţă e o prăpastie neagră, fără fund. Dreyfus a fost dezonorat şi omorît moraliceşte cu un act secret, care n'a fost comunicat nicĭ acuzatuluĭ, nicĭ apărătoruluĭ săŭ. De şi opinia publică o luase razna peste cîmpiĭ, am ridicat tare glasul meŭ contra acesteĭ mizerabile lipse de regulă. O asemenea procedură poate să aibă loc la sălbatecĭ, în vremea noastră nu se poate accepta, ca un om să fie nimicit în acest chip.

*

„E ne maĭ auzit, ca să se ascundă acuzatuluĭ şi apărăreĭ piesa principală a acuzăreĭ, piesa pe care se bizuieşte sentinţa... Numaĭ fiind-că am arătat că nu s'a procedat după lege în contra luĭ Dreyfus, mi-am atras din partea multora ură şi injuriĭ, —şi totuşĭ vă puteţĭ închipui ceva maĭ groaznice de cît posibilitatea ca consiliul de războiŭ să se fi înşelat? Numaĭ gîndindu-mă la aceasta mă petrec fioriĭ. *Revizuirea procesuluĭ este inevitabilă.* Fără uşĭ închise! fără documente secrete! Deplină lumină pentru dînsul ca şi pentru noĭ!".

Pol

Cu cine să discutăm?

In tot timpul vereĭ, guvernul ne-a ameţit cu vestea proectelor sale de legĭ pe carĭ le va propune parlamentuluĭ. D. Djuvara voia să modifice codul civil, d. Berendeiŭ se credea destul de voinic să schimbe legea organizăreĭ armateĭ, iar d. Haret ca toţĭ miniştriĭ de instrucţie avea şi el proiectele luĭ. Lăsăm la oparte pe ceĭ-l'alţĭ miniştriĭ, carĭ cel puţin aŭ avut bunul simţ să-şĭ numere zilele şi să se astîmpere.

Acum cîte-va zile, toate proiectele meditate în timpul vacanţeĭ aŭ fost date la lumină şi cînd să ne apucăm să le studiem şi să ne pronunţăm, de odată, a dat epidemia în minister, membriĭ luĭ cad bolnavĭ saŭ păstrează patul zic oficioasele, ceĭ sănătoşĭ o şterg în străinătate să echilibreze budgetul cu împrumuturĭ, iar întreg guvernul se clatină, e pe dric, e demisionat la fapt.

Cu cine să discutăm dar şi pentru ce? Odată cu priminirea guvernuluĭ, proiectele de lege vor cădea în noaptea uităreĭ, întocmaĭ ca şi miniştriĭ carĭ le-aŭ propus. Ar fi dar să luptăm cu morţiĭ şi cu legĭ avortate, carĭ nu sînt menite nicĭ măcar să vadă ziua dezbaterilor parlamentare. Ne pare răŭ de altmintrelea. In adevăr aceste proiecte reacţionare şi pline de arbitrar, eraŭ de natură să dovedească şi maĭ mult, cum partidul liberal este numaĭ cu numele ast-fel, iar în fond nu e de cît o adunătură de reacţionarĭ.

Aceasta însă nu însemnează că nu vom da publiculuĭ conţinutul acestor proiecte de legĭ, semnalîndu-ĭ monstruozităţile şi spiritul lor retrograd.

...Şi publicul va trage concluzia cuvenită.

Cos.

Un concediŭ cu zăpăceală

La ministerul de lucrărĭ publice

D. Ionel Bratianu, (intrînd aferat şi aşezîndu-se la biuroŭ). Să mi se aducă să iscălesc hîrtiile...

Secretarul general: D. ministru... să mă erte... dar nu maĭ poate iscăli hîrtiele... ci d. Sturdza....

Ministrul...!!!...

Secretarul general: Pe ziua de astă-zĭ d. ministru este în concediŭ.

Ministrul (exasperat). Cum eŭ în concediŭ!... Dar nu am cerut concediŭ.

Secretarul general (întinzîndu-ĭ „Monitorul"). Vă rog citiţĭ decretul regal.

Ministrul. (După ce-a citit). Aşa e... sînt în concediŭ... Asta va să zică că m'aŭ dat afară (începe să plîngă) Las'că îl spun eŭ pe d. Sturdza la mama, lasă că îl pîrăsc eŭ la domnu Carada... lasă... lasă... (se repede la telefon).

La ministerul de finanţe

D. Sturdza (intră furtunos în cabinetul ministruluĭ). Să vie Culoglu cu hîrtiile...

Manolache Culoglu (trăgîndu-şĭ favoritele soseşte fără de hîrtiĭ). Vă salut, domnule prim ministru....

D. Sturdza (ne-ridicînd ochiĭ). Adu'mĭ hîrtiile curente...

Manolache Culoglu: Mă rog?...

D. Sturdza: Hîrtiile ministeruluĭ ca să le iscălesc...

Manolache Culoglu (încurcat). D-l prim-ministru, face eroare, aţĭ apucat la deal, în loc de la vale... Lucrările publice sînt în strada Academieĭ... Ţineţĭ interimatul d-luĭ Brătianu.

D. Sturdza: Poftim... Aud!... Ce Brătianu?... Ilustrul răposat (începe să plîngă).

Manolache Culoglu (cu hotărîre)... D-le prim-ministru, d-v. nu puteţĭ iscăli nicĭ o hîrtie, de oare-ce nu ţineţĭ locul d-luĭ Cantacuzino ci al d-luĭ Brătianu, fiul mareluĭ patriot etc. etc... Citiţĭ *„Monitorul"*.

D. Sturdza (ia şi citeşte repede foaia, apoĭ zăpăcit se repede la telefon).

La „Monitorul Oficial"

Se aude sunînd disperat telefonul şi directorul aleargă să vadă ce este. Nu prea aude nimic de oare-ce, ambele ministere şi cel de finance şi cel de lucrărĭ publice vorbesc în acelaşĭ timp. Nu se aud de cît cuvinte trunchiate. Cine... *Monitor*, dobitoc... Sturdza... zăpăcit... Brătianu... Criza... din... Telefonul nu maĭ poate funcţiona, s'a deranjat şi bietul director din sumedenia de vorbe nu aude de cît cuvîntul „dobitoc".

Directorul: Dobitoc! Dobitoc! cine o fi dobitoc, orĭ miniştriĭ cred că s'aŭ deschis camerile şi fac repetiţie generală.

Fonograf.

A se vedea în corpul ziaruluĭ, amănunte interesante asupra scumpireĭ petroleuluĭ în Capitală.

CARNETUL MEŬ

Protejarea artelor

De cîte orĭ este vorba de încurajarea artelor, se pune în discuţie cestiunea următoare: Cine să le încurajeze? trebue lăsată această sarcină statuluĭ, saŭ trebue să se facă apel la iniţiativa privată?

Eŭ mărturisesc că nu văd pentru ce s'ar respinge, fie ajutorul statuluĭ, fie acela al iniţiativeĭ private. Cred din potrivă, că e foarte bine ca şi statul şi publicul să vie în ajutorul artelor.

Maĭ întîĭ, e mult maĭ uşor ca statul să ia măsurĭ pentru a proteja artele şi a le asigura mijloacele de desvoltare. Statul, este drept, adesea a împiedicat unele tendinţe, şi a dat artelor o direcţie anumită. Dar îmĭ pare că şi această obiecţiune numaĭ este prea mult fundată în timpul de faţă. Statul numaĭ este reprezentat printr'o singură clasă socială şi nicĭ nu se confundă cu voinţa unuĭ singur om. La conducerea statuluĭ iaŭ parte oamenĭ din maĭ toate clasele sociale şi în orĭ-ce caz nimenĭ nu este împiedecat de a ajunge la cele maĭ înalte grade ale putereĭ conducătoare, pentru că ar avea cutare saŭ cutare părere in materie de arte.

Şi dacă chiar ideia condamnabilă de a indruma artele intr'o singură direcţie— din punctul de vedere al ideilor politico-sociale —persistă in statele occidentale carĭ aŭ tradiţiĭ şi ideĭ bine hotărîte in această privinţă, la noĭ nu a existat şi nu există asemenea ideĭ in materie de arte. Statul, la noĭ, a tolerat tot şi nu s'a respins nicĭ o operă de artă pentru ideĭ subversive.

Şi poate că nu greşesc cînd spun că tocmaĭ acestă lipsă de tendinţă a statuluĭ în chestiile de arte, a făcut la noĭ să moară orĭ-ce încercare pentru fundarea uneĭ asociaţiĭ menită să ajute la dezvoltarea artelor, pornită din iniţiativă privată.

Pentru ca publicul să înfiinţeze o instituţie alăturĭ de instituţia statuluĭ, trebue neapărat să fie format un curent de ideĭ — or cît de mic — care să fie combătut de direcţia oficială. Aceasta nu s'a întîmplat la noĭ.

Şi dovada cea maĭ bună o avem in noua societate pentru dezvoltarea artelor în Romînia, care s'a format alăturea de stat. Ce a provocat formarea acesteĭ societăţĭ? lupta contra direcţieĭ artistice exclusiviste pe care voia s'o imprime Salonul Oficial? Nu. Pur şi simplu faptul că instituţia statuluĭ e pusă sub o conducere nepricepută şi nu face nimic, nu lucrează de loc pentru ca să ajute dezvoltarea artelor.

La noĭ iniţiativa privată are tot cămpul liber, ca să lucreze—şi sunt sigur că orĭ-ce încercare serioasă se va face pe această cale, va găsi mulţĭ hotărîţĭ să o sprijinească. Iarăşĭ daŭ ca dovadă societatea pentru dezvoltarea artelor, care abia înfiinţată, a luat un avănt foarte mare.

Prin urmare să nu fim exclusiviştĭ şi să cerem şi statuluĭ şi iniţiativeĭ private, ajutor pentru arte.

I. C. B.

MAZAS

Cuvînt simplu şi fără nicĭ o însemnătate pentru profanĭ, dar plin de înţelesurĭ amare, pentru ceĭ ce aŭ avut cinstea (!?) să'l vadă şi să locuiască cît-va timp, în acest măreţ „templu" al pocăinţeĭ. Clădire veche, afumată, înconjurată de nişte zidurĭ marĭ şi posomorîte, *Mazas*, se odihneşte pe bulevardul Diderot, aruncînd par'că privirĭ scrutătoare, celor ce trec pe lîngă el.

Ştie bătrînul *Mazas*, că mulţĭ din ceĭ ce trec pe lîngă el, ar fi demnĭ să facă cunoştinţa celulelor sale. Pe frontispiciul colosaleĭ porţĭ de fer, staŭ scrise cu litere capitale, treĭ cuvinte, care altă dată aŭ stîrnit o revoluţie în toată Europa, dar care acum nu maĭ sînt de cît nişte schelete uitate în dicţionarul Limbilor; staŭ scrise cuvintele: *Liberté, Egalité, Fraternité.*

Ce ironie amară! Mazas, eşafodul libertăţeĭ, poartă pe frontispiciul săŭ cuvîntul: *Libertate.* Dar să intrăm în inima Mazasuluĭ şi să vedem ce-ĭ acolo.

*

Dacă nu eştĭ avocat saŭ vizitator, ci un simplu arestant, atuncĭ ţi se face cinstea de a fi adus, cu *la voiture*. Prima cunoştinţă pe care o facĭ este aceea a d-luĭ grefier. Eştĭ condus la el cu multă pompă: la dreapta şi la stînga, cîte un cordon de jandarmĭ, iar înainte, gardianul de serviciŭ care îţĭ arată drumul. Dacă eştĭ o cunoştinţă veche a Mazas-uluĭ, nu te maĭ impresionează nimic, şi nicĭ nu-ţĭ maĭ face atîta pompă. Dacă aĭ însă nefericirea să fiĭ un *homo novus*, atuncĭ, să vezĭ cîtă precauţiune pe bieţiĭ gardienĭ şi cîtă abilitate în mişcărĭ... Aĭ ajuns la grefier. Cu aerul omuluĭ puternic, te măsoară de sus pînă jos potrivindu-şĭ din cînd în cînd ochelariĭ pe nas. Apoĭ, luînd un petec de hîrtie şi condeiul, începe interogatorul.

*

Interogatorul sfîrşit, fie-care adresează cîte un *merci* d-luĭ grefier. Aşa'ĭ tradiţia moştenită de la predecesorĭ. Pe urmă eştĭ condus, dar maĭ mult dus, într'o sală mică în tavanul căreia stă înfipt un tub de fer, care serveşte de duş.

După ce ieĭ baia, te conduce la *lingerier*, unde pe lîngă rufe primeştĭ copia după mandatul de arestare şi o tăbliţă pe care stă scris numărul celuleĭ.

Abia scăpat de duş, daĭ cu ochiĭ de gardianul însărcinat cu conducerea *numerotaţilor* la celulele respective. Cu un zîmbet foarte semnificativ şi după ce-ţĭ urează *une bonne arrivée* graţios, îţĭ deschide uşa celuleĭ, strigînd cu voce tare numărul eĭ. Acustica saleĭ doar, furînd strigătul gardianuluĭ, îl maĭ poartă cîte-va minute pînă ce plictisită şi dînsa de repetarea aceluiaşĭ rol, amuţeşte.

Iată-te în noul tăŭ domiciliŭ.

Printr'o ferestruică, pătrund cîte-va raze de lumină, care ruşinate alunecă pe pereţiĭ celuleĭ. Prin colţurĭ, păianjeniĭ îşĭ ţes cu hărnicie pînzele lor, pe cînd greieriĭ îĭ îngînă după uşă. In lăuntrul celuleĭ nimic de remarcat, o masă de lemn, pe care staŭ încrustate numele vechilor locatarĭ; un scaun legat d'un picior de masă şi un pat portativ acoperit cu o pătură.

Totul e trist, în interiorul uneĭ celule din Mazas. Păianjeniĭ cu ţesutul lor tacticos; greieriĭ cu ţîrîitul lor monoton, lumina semi-obscură a celuleĭ şi praful care stă lipit pe păreţĭ; totul îţĭ face impresia uneĭ lumĭ cu totul nouă.

Trebuie să staĭ închis într'o celulă şi să nu vezĭ apusul soareluĭ nicĭ s'auzĭ cîntatul cocoşuluĭ, ca să poţĭ şti cît preţuieşte vorba unuĭ al doilea, care s'ar găsi atuncĭ lîngă tine.

Singura ta mîngăiere — închipuirea că vorbeştĭ cu o persoană scumpă — dispare cu încetul, pentru a te readuce la realitate, la realitatea care 'ţĭ sîngerează inima de durere, de ruşine... Şi să nu vă miraţĭ. Natura-ĭ capricioasă şi adesea găseştĭ pînă şi în cel maĭ detestabil om, părţĭ rămase nemurdărite.

*

După ore întregĭ de sbucium, cînd să te maĭ linişteştĭ, vezĭ apărînd pe ferăstruica uşeĭ, capul unuĭ individ, îmbrăcat în uniformă şi care după ce te examinează puţin, te întreabă

dacă vreĭ să scarmenĭ pene. De sigur, nu aştepţĭ ca să fiĭ întrebat de două orĭ şi-ĭ respunzĭ: da! E o mîngîiere şi asta. Cu penele, îţĭ maĭ trecĭ vremea pînă la timpul meseĭ. Aceasta se dă de obiceĭ, pe la 3 din zi. Un bidon cu linte saŭ cu fasole formează udătura. O pîine maĭ neagră ca pămîntul formează tot ospăţul tăŭ. E de remarcat abilitatea cu care gardianul distribuie mîncarea. La maĭ bine de 200 de deţinuţĭ le împarte mîncarea în o jumătate oră. Sînt artiştĭ gardieniĭ în privinţa asta. Pe la 4 jumătate e întuneric în *Mazas*. Atuncĭ se aprind becurile cu gaz aerian şi asta numaĭ în celulele deţinuţilor carĭ lucrează pene. Hrînit mizerabil, sbuciumat de gîndurĭ şi de durere, maĭ trebuie să staĭ pe întuneric o noapte întreagă. Vaĭ! Ce greŭ trece o noapte în *Mazas*. Daca nu lucrezĭ pene, imediat trebuie să te culcĭ pe pat şi să staĭ acolo pînă a doua zi. In liniştea asta numaĭ pasul gardianuluĭ de noapte şi strigătul vînzătoruluĭ luĭ „*La Presse*" şi „*L'Intransigeant*", te maĭ deşteaptă din amorţeală. Cît aĭ da în acel moment să fiĭ şi tu un vînzător de ziare, să fiĭ liber pe străzile Parisuluĭ, să vezĭ oamenĭ mulţĭ, şi în această mulţime să fi şi tu slobod, nesupărat de nimenĭ.

Animat de asemenea dorinţĭ capul ţi se lasă greŭ pe *perină* (!?) şi încet, încet somnul cu toată lumea luĭ de visurĭ, te prinde în mrejele sale. Te trezeştĭ acasă. Inconjurat de rude şi amicĭ, vorbeştĭ, rîzĭ, gesticulezĭ de bucurie. Unul te întreabă una, altul alta şi tu ascultîndu-ĭ pe toţĭ începĭ să le spuĭ păţaniele tale, începĭ să le povesteştĭ durerile sufletuluĭ tăŭ. O! aĭ dori să trăeştĭ o lume întreagă şi să nu te maĭ deslipeştĭ de acolo, atîta bucurie e în sufletul tăŭ şi atîta dragoste e în jurul tăŭ. Eştĭ maĭ fericit ca un Mesia între îngerĭ . .

. . . .

. . . .

Clopotul închisoreĭ sună deşteptarea. S'a luminat de ziuă. Instinctiv, saĭ jos din pat; te uiţĭ în juru'ţĭ, fără a te dumeri. A! iată, aĭ văzut masa scrijelită de cuţite şi scaunul legat cu lanţ de piciorul eĭ. Nu maĭ e nevoe să te gîndeştĭ: Ţi-aĭ adus aminte, că eştĭ în *Mazas*.

Delamazas.

IMPRESIUNI şi PALAVRE

(Din coresp. luĭ Chiţibuş cu cititoarele sale

20 Octombrie, 1897.

Domnule Chiţibuş,

Te veĭ mira de sigur primind această a 3-a scrisoare de la mine, dar am ca scuză faptul că am absolută necesitate să'mĭ deschid inima cuĭ-va, şi cum nu o pot face orĭ-cuĭ, mă adresez de sigur d-tale sincere amice anonim Chiţibuş, care mă înţelegĭ atît de bine,—şi îmĭ daĭ sfaturĭ amicale. Afară de aceasta îţĭ promisesem că îţĭ voiŭ comunica rezultatul consiliilor d-tale, şi astă-zĭ d'abia sînt în poziţiune să recunosc că aĭ avut perfectă dreptate, relativ la tot ce mĭ-aĭ scris, căcĭ sincer vorbind, nicĭ nu credeam că tot ceea ce îmĭ scriaĭ putea fi adevărat; dar astăzĭ, cînd compar faptele cu vorbele tale, văd de-abia că aĭ fost bine convins de ceea ce mĭ-aĭ scris.

Dar să revenim la fapte.

Prin ultima mea scrisoare ţi-am descris cum stă afacerea, ţi-am vorbit de-o întîmplare ne prevăzută care mĭ-ar fi redat pe cel ce mă iubea, şi acea întîmplare n'a întîrziat. L'am recăpătat, dar—vorbele d-tale—în ce stare! Nicĭ nu puteam crede vre odată că tot ce-aĭ prevazut d-ta se va întîmpla cu o asemenea exactitate, căcĭ, amice Chiţibuş, m'am convins că nu maĭ pot pot spera la iubirea luĭ leală de altă-dată. In orĭ-ce mişcare a luĭ nu văd de cît bănuelĭ, teamă, şi gelozie; nicĭ odată nu scapă ocaziunea ca să nu'mĭ cînte de „nenorocirea luĭ", în fine, nu văd întrînsul de cît un om mort moraliceşte. Eŭ care mă bucuram de cea maĭ încredere la dînsul, cînd fie-care cuvînt era sfînt, astă-zĭ cu, toate asigurările ce mă încerc să'ĭ daŭ, totuşĭ nu pot să-ĭ schimb ideea cum că totul e fals, „putred", cum zice dînsul,

Aĭ avut perfectă dreptate cînd susţineaĭ că numaĭ patima brutală îl va maĭ putea reţine la mine, căcĭ deşi nu'mĭ spune atîtea, totuşi simt, citesc în ochiĭ luĭ, că mă bănuieşte vecinic, că nu-mĭ crede nimic şi din orĭ-ce lucru de nimic găseşte în tot-d'auna să facă caz de vorbă.

Ştiŭ d'asemenea că atît cît este lîngă mine, şi vede ceea ce fac—tot pentru dînsul—este liniştit; simt că nu caută de cît să-şi satisfacă o trebuinţă (dorinţă) imperioasă, şi îndată ce pleacă caută să-şi aline durerile, să'şi stingă focul care îl consumă, şi să uite de nenorocirea care crede că l'a lovit. Este un fel de manie la acest om de a se crede cel maĭ nenorocit din lume, ceea-ce d'asemenea ştiŭ că îmĭ va fi posibil să-l conving vre-odată că se înşală.

Nu ştiŭ ce să maĭ fac, căcĭ cînd văd cum acest om—altă-dată atît de vesel—se consumă zilnic, ca şi cînd l'ar mistui ce-va, mă simt coprinsă de remuşcărĭ, fără să ştiŭ pentru ce.

Te socoteam drept un groaznic judecător, căcĭ nu puteam crede că pentru o mică greşală neintenţionată, să fiŭ ast-fel pedepsită, dar acum văd, că n'aĭ exagerat nimic, şi fără ca să-l cunoştĭ, aĭ ştiut cu cine am de-a face, şi ce maĭ pot spera de la dînsul.

Iţĭ mulţumesc amice Chiţibuş, şi dacă vre odată voĭ maĭ avea nevoe de un sfat, mă voiŭ adresa cu toată încrederea, d-tale ca un sincer prieten.

Attena.

CRONICA

O măsură bună

Cîţĭ dintre noĭ, n'am înjurat în adîncul sufletuluĭ nostru pe aceĭ vizitatorĭ aĭ teatruluĭ, carĭ se cred obligaţĭ să vie tîrziŭ, să deranjeze tot publicul şi maĭ ales pe aceĭa din banca în care îşĭ aŭ locurile, prin fîşîit de rochiĭ, şoptit la urechĭ şi tropăit din picioare.

Maĭ mult: cine nu ştie că la noĭ, se numără printre obiceiurile high-lif, acela de a veni tîrziŭ la reprezentaţiĭ de teatru, la concerte, ca şi la balurĭ şi serate?

Cu toate acestea nimic maĭ urît de cît acest obiceĭ, care deranjează pe toţĭ aceĭa carĭ ştiŭ să aprecieze şi să guste o piesă de teatru, o operă saŭ o altă piesă muzicală...

Avînd acestea în vedere, direcţiunea opereĭ imperiale din Viena a luat o hotărîre de mult în vigoare în teatrele germane şi pe care n'o putem în deajuns recomanda teatruluĭ nostru. Iată dispoziţiunea în cestiune:

„Pentru a satisface multele şi îndreptăţitele plîngerĭ contra deranjamentelor ce se fac de cître uniĭ vizitatorĭ aĭ teatrelor carĭ vin prea tîrziŭ, intendenţa generală a teatrelor imperiale, după cererea direcţiuneĭ opereĭ imp. reg., a hotărît: că la toate acele opere, carĭ sînt precedate de o uvertură independentă, să nu se permită intrarea publiculuĭ în staturĭ şi galeriĭ, pe cînd se execută această uvertură, ci numaĭ după sfîrşitul eĭ, cînd va avea loc o scurtă pauză. In dramele muzicale ale luĭ Richard Wagner, în carĭ păstrarea iluzieĭ e o cerere principală a autoruluĭ, această dispoziţie se aplică şi în decursul actelor, aşa că intrarea va fi suspendată cîtă vreme se va reprezenta un act. La operile vagneriane însă, în carĭ primul act urmează imediat uverturei, intrarea publiculuĭ va fi permisă numaĭ după primul act. Cu puţin înainte de închiderea uşilor se va da un semnal de clopot."

Inter.

Stirĭ teatrale

E curios ce puţin se interesează ceĭ de la Teatru ca să pue publicul în curent cu măsurile ce ia relativ la repertoriul şi reprezentaţiile serale.

Asa, nu se trimet nicĭ o dată ziarelor afişele prin care se anunţă spectacolul seral şi nu ni s'a trimes nicĭ chiar afişul repertoriu al trupeĭ lirice.

Negligenţa aceasta este în paguba teatruluĭ, decĭ ar face bine direcţia să ia măsurĭ pentru ca negligenţa să înceteze.

*

Circul moştenitorilor Sidoli, sub direcţia d-luĭ H. S. Langer, fostul secretar al circuluĭ Sidoli, soseşte în curînd în Bucureştĭ cu o trupă compusă din 100 persoane şi 40 caĭ.

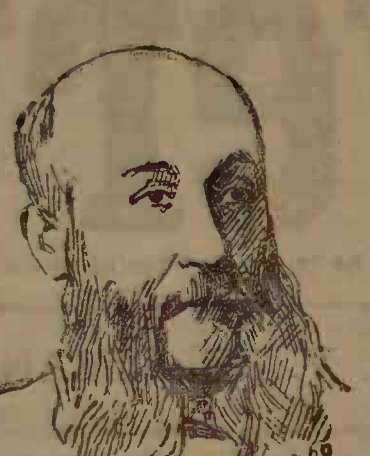
Artiştiĭ de primul ordin şi caĭ dresaţĭ de cunoscutul director de circ şi stal maistru al grajdarilor Impăratuluĭ Frantz-Ioseph, G. Hütteman.

*

Octav Mirbeau a dat o piesă nouă celebreĭ artiste Sarah Bernhardt şi la prima citire piesa a avut un succes enorm.

Un bucureştean pe zi

Procopie Dumitrescu

Mare proprietar rural şi urban, fost prefec fost primar, fost guvernator la *Banca Naţională* şi în tot-d'a-una liberal convins, Procopie Dumitrescu, este unul din oameniĭ politicĭ carĭ aŭ ştiut să nu dea de vorbit lumeĭ. In ţara romînească aceasta este mare lucru, de oare-ce se ştie că Costache Rosetti, era acuzat că are milioane la Băncile străine şi cînd a murit statul i-a plătit datoriile. In ultimele timpurĭ Procopie Dumitrescu, membru în consiliul comunal s'a încercat să lupte în potriva Keferobesculuĭ de la primărie. N'a încercat marea cu degetul şi pînă în acest moment stă în expectativă, avînd privirile îndreptate maĭ mult spre aurelianiştĭ.

Pic.

Din Piteştĭ

(Corespondenţă particulară a „Adevăruluĭ")

Un incendiŭ. — Serviciul pompierilor. — Regretabil

In ziua de 19 Octombrie, pe la orele 5 şi 20 m. seara, un incendiŭ îngrozitor a izbucnit la chiristigia d-luĭ Florea-Ghiorghiu din oraşul nostru. Focul se bănueşte a fi pus de nişte ţiganĭ carĭ îşĭ aŭ locuinţele pe-aproape de acel stabiliment şi carĭ cu treĭ zile în urmă maĭ dăduseră foc chiristigieĭ. Intîmplîndu-se însă să fie ziua, focul putu fi observat atuncĭ şi stins imediat; dar de rîndul al doilea, graţie amurguluĭ sereĭ, flacările nu putură fi observate de cît maĭ tîrziŭ, cînd ele deja se întinseseră mult.

*

La vederea focului, mulţimea şi 'n special veciniĭ, carĭ maĭ toţĭ sînt chiristigiĭ, se înspăimîntară groaznic. Ţipetele şi vaietele se auzeaŭ de la distanţă mare. Se dete alarma; pînă cînd să vie însă pompieriĭ, mulţimea încercă să stingă focul. Dar toată munca fu în zadar. Lipsea şi apa, lipseaŭ şi braţele, — căcĭ focul, în loc să descrească, se întindea din ce în ce. Panica era îngrozitoare. Şi pompieriĭ nu maĭ veneaŭ, de şi trecuse o oră şi un sfert de cînd fuseseră anunţaţĭ.

*

In sfîrşit sosiră. Dar lipseaŭ toate cele necesare pentru stingerea unuĭ foc. A trebuit ca primăria să trimeată o pompă cu care să se poată localiza incendiul. Focul a fost stins tocmaĭ după vre-o treĭ saŭ patru ore de la aprinderea luĭ. Şi aceasta numaĭ din cauza întîrziereĭ pompierilor carĭ, cum comandantul lor Ciuceanu se afla prin oraş, spuseră că nu pot să vie pînă nu li s'o da ordin. Lucrul acesta este cît se poate de regretabil şi am dori ca, dacă se ţine să nu se întîmple vre-o nenorocire mare, să nu se repete.

Coresp.

Litere-Arte-Ştiinţe

Citim în *Pester Lloyd*: „Regele Romîniei a primit lucrările d-ruluĭ Iulius Sam. Spiegler din Budapesta, intitulate: „Nemurirea sufletuluĭ" şi „Scurtă istorie critică a naţiuneĭ ungureştĭ", ca „interesante opere filozofice şi istorice", mulţumind autoruluĭ pentru cărţile ce i le-a trimes".

*

Nicĭ o dată universitatea din Berlin, n'a avut atîtea studente cîte are în semestrul acesta de iarnă. Două sute de femeĭ aŭ cerut şi obţinut înscrierea în baza certificatelor ce aŭ prezentat. Studentele participă la cursurile de medicină, drept şi filozofie, aşa că maĭ la toţĭ profesoriĭ audiază şi cîte-va femeĭ.

*

Intr'una din capitalele statelor germane se vor ridica în curînd două statuĭ: una pentru Alfred Krupp, alta pentru Werner Siemens. Cu executarea statuielor a fost însărcinat sculptorul berlinez Hertel. Statuiele se fac cu cheltuiala societăţilor de ingínerĭ şi industriale din Germania.

FEL DE FEL

Soarta unuĭ tron. — Pe la 1870 regele Wilhelm al Prusieĭ, a trimes pe exploratorul Africeĭ dr. Nachtigall la sultanul Omar din Bornu, pentru ca să-ĭ predea acestuia o scrisoare autografă şi maĭ multe darurĭ. Printre darurĭ se aflaŭ portretele în mărime naturală ale regeluĭ Wilhelm şi regina Augusta, a prinţuluĭ moştenitor şi viitoruluĭ împărat Frederic, precum şi un frumos tron. Nimic nu făcu sultanuluĭ o bucurie aşa de mare ca tronul în cestiune, de oare ce maĭ înainte trebuia să primească pe mariĭ statuluĭ săŭ şi pe delegaţiĭ statelor străine, şezînd pe un scăunaş ce'l căpătase dar de la un explorator african. După moartea sultanuluĭ Omar, fiul şi nepotul acestuia maĭ şezură pe tronul luĭ „nemeţki padişah" (împăratul german). Acum de curînd aventurierul african şi fostul negustor de sclavĭ Rabah a cucerit sultanatul Bornu cu capitala sa Kauka şi a pus imediat stăpînire şi pe tronul regeluĭ Wilhelm. Rabah este fiul unuĭ vizitiŭ de cămile.

*

Profetizărĭ pentru Noembrie.— Cunoscutul umorist Iulius Stettenheim, publică în foiletonul unuĭ ziar berlinez, cîte-va profetizărĭ pentru luna Noembrie. Traducem şi noĭ unele carĭ nu perd mult din umorul lor prin traducere:

1. Poliţia maĭ multor oraşe a oprit locuitorilor umblatul pe strade, pentru ca să poată circula maĭ lesne—bicicletele.
2. In Cameră se va face o propunere: guvernul să fie obligat a plăti despăgubirĭ deputaţilor aleşĭ—fără voie.
3. Pe una din străzile principale ale Berlinuluĭ se întîmplă o mare aglomeraţie de lume din pricină că un trecător a descoperit o casă în care nu e nicĭ o cîrciumă nicĭ o cafenea.
4. Controlul financiar internaţional din Grecia roagă pe marile puterĭ să 'ĭ trimită ce-va finanţe, pentru ca să aibă ce controla.

CARNETUL JUDICIAR

Legea repaosuluĭ duminical

Un dop de femeie intră pe uşă ca o vijelie şi se opreşte tocmaĭ la bară, rotind ochiĭ şi pufăind din gură. In urma eĭ vine încet, smerit şi cu ochiĭ la pămînt, soţul, reclamant în proces. El a cerut să fie despărţit de soţie.

— De ce vreĭ să-ţĭ laşĭ nevasta? îl întreabă preşedintele.

— Mă dă afară şi 'mĭ încuie uşa, răspunde soţul cu glas moale, aşa de moale că abia se aude.

— Tu n'aĭ cuvîntul, tu să tacĭ că te cîrpesc, îĭ strigă soţia cu autoritate.

— Da bună eştĭ de gură? observă preşedintele.

— Ce să fac, d-le preşedinte, de mă lăsam, mă încăleca el, dar aşa l'am încălecat eŭ. Vream să vă spuĭ, că-ĭ un netrebnic, un ticălos, un natăfleaţă, un neom. Toată saptămîna 'mĭ spune ca-'ĭ obosit din pricina ocupaţieĭ. Toate bune; dar nicĭ Dumineca să nu fie bărbat? Atuncĭ îmĭ dă zor cu legea repaosuluĭ duminical. Zice că'ĭ-e frică să nu 'l puie la amendă, ca şi cum aş fi nebună să spuĭ la cineva. De cît mortăciune lîngă mine, maĭ bine ducă-se draculuĭ!

Şi cu o privire teribilă voi să-'şi nimicească bărbatul. Acesta pironi ochiĭ în pămînt şi nu zise nicĭ pis.

Apoĭ femeia prezentă un certificat dovedind că a intentat şi ea proces la altă secţie.

Tribunalul amînă afacerea, ca să se ceară şi dosarul femeeĭ şi să conexeze amîndouă procesele.

Atuncĭ are să fie maĭ frumos.

Condeiŭ.

Revista publicaţiunilor

Almanach de la Question sociale, illustré pour 1898, sous la direction de P. Argyriadis, Paris. Editura revisteĭ „*La question sociale.*"

D. Argyriadis despre care s'a vorbit în *Adevĕrul* este directorul revisteĭ pariziene socialiste la *Question sociale*, care în fie care an îşi scoate almanachul eĭ, cu o bogată materie şi ilustraţiunĭ de actualitate.

Almanachul anuluĭ 1898 în special este remarcabil şi ca valoare şi ca mărime. In adevăr conţine 260 de paginĭ, alcătuind un adevărat volum la care aŭ coloborat toate somităţile socializmuluĭ european şi ale democraţieĭ. Ilustraţiunile sînt foarte numeroase şi estetice şi printre ele vedem unele semnate de nume celebre ca Walter Crane, Conturier, Farain, Luce, Steilein şi Willete.

Volumul nu costă de cît 1 leu şi 50 banĭ.

*

La vie nationale. Sub acest titlu d-niĭ Charles Benoit şi Andrée Liesse, aŭ întreprins publicarea uneĭ biblioteci de economie naţională. In această bibliotecă dată în Editura librărieĭ Ernest Flamarion aŭ apărut deja următoarele lucrărĭ: *La Politique* de Charles Benoit; *Le Commerce* par G. François; *La Question sociale* par Andrée Liesse; *L'Education* par F. Picovet; *Les Finances* par Leon Say. Ultimul volum este datorit peneĭ d-luĭ Yves Guyot, fost ministru de lucrărĭ publice în Franţa şi intitulat *Les Travaux publics*. — In această lucrare cunoscutul economist, face o interesantă monografie a cercululĭ de atribuţiune a acestuĭ minister atît de numeroase şi de importanţă pentru orĭ şi ce stat modern.

Pentru noĭ Romîniĭ carĭ sîntem la începutul lucrărilor publice, volumul este de actualitate şi de mare folos.

In deposit în *Sala noastră de depeşĭ* Leĭ 3,50 exemplarul.

MEMENTO

— **Vinerĭ,** *24 Octombrie, 1897* —

~~ Azĭ soseşte la Sinaia perechea regală, venind de la serbările din Iaşĭ.

~~ Miniştriĭ: Sturdza, Stolojan, Brătianu, Haret şi Berendeiŭ intră azĭ în Capitală venind de la Iaşĭ.

~~ Diseară şedinţă la consiliul sanitar.

~~ Şedinţă la ministerul de interne pentru înfrumuseţarea Constanţeĭ.

~~ La ora 8 seara întrunirea studenţilor în medicină, evreĭ, în localul Policliniceĭ, str. Braduluĭ, 7.

Spectacole

Teatrul Naţional. — Rélache.

Teatrul Hugo. — Debutul întregeĭ trupe de varietăţĭ: Valentine Petite, Sisters Mordon, Carmencitta, Brebion, Trio Diamand, corul rus Allexandrof, etc. etc.

Teatrul Boulevard. — A doua reprezentaţie de varietăţĭ: Celebra Fagètte, cu întreaga trupă.

Sala Bragadiru: Concerte de orchestră.

Café Boulevard: Concertul orchestreĭ Weinberger.

Café Naţionala: Concertul Capeleĭ de Dame.

DIN CRAIOVA

(Corespondenţă particulară a *Adevĕruluĭ*)

Deschiderea stagiuneĭ teatruluĭ

Duminecă s'a deschis stagiunea teatruluĭ naţional din Craiova, cu piesa: „Traian şi Andrada" tragedie în 5 acte de Gr. Ventura şi V. Leonescu,

Lume multă, cum e de obiceĭ în această seară.

Cu multă bucurie am putut observa anul acesta, reparaţiile şi îmbunătăţirile ce s'aŭ făcut.

Intre altele noua instalaţie a lumineĭ electrice.

Orchestra e cea militară sub conducerea d-luĭ Ed. Misbach. Oare-de-ce nu s'a angajat cea de anul trecut? Tot ce putem spune e că acest lucru e în desavantajul artiştilor, pentru-că la o piesă cu muzică, d-nu Misbach nu face de cît repetiţia generală. Aşa dar maĭ trebuie angajat un pianist saŭ un viorist pentru repetiţiĭ; pe cîtă vreme cu cea din anul trecut era cu totul alt-fel; cea-l-altă era vecinic la teatru.

Şi încă ceva, d-nu Misbach e tare în bătute şi în sîrbe, aşa ca să nu ne pomenim, că după un act de dramă, d-luĭ să găsească cu cale să ne cînte o chindie, pentru *a ne împrăştia melancolia.*

Ar trebui ca direcţia să ia măsurile necesare, ca bucăţile ce se escută între acte să fie în raport cu piesa.

Piesa a plăcut mult şi a fost bine primită de craiovenĭ.

Să trecem la interpretaţia rolelor. Cum ziceam, materialmente succesul a fost strălucit şi tot aşa aşĭ putea zice şi de partea morală, cu oare-carĭ micĭ excepţiĭ care şi acelea cu puţină sîrguinţă se puteaŭ înlătura.

D. I. Livescu în Traian era bine, interpretaţia nemerită; ţinută măreaţă, impunătoare, dicţie clară, sobrietate multă, de alt-fel e un artist foarte susceptibil şi munceşte conştiincios, a dovedit prin aceasta multe intenţiĭ bune. O observaţie, plînge prea unde nu trebuie şi prea mult—ceea ce nu e potrivit luĭ Traian.

P'alocurea în actul al II a atins punctul cel maĭ înalt.

După acest act a fost chemat şi unul dintre autorĭ, d. Leonescu, care se afla la Craiova, ovaţiile şi aplauzele eraŭ nesfîrşite.

D-na Mia Theodorescu în Andrada, Andrada viteazã şi îndrăsneaţă care conduce pe Dacĭ la luptă, e superbă. Pe alocurea nesigură şi stîngace, d-sa ne-a dat o nouă dovadă de frumosul săŭ talent. Şcenele cele maĭ bine reuşite aŭ fost: cea de la sfîrşitul actuluĭ al II şi cea de la începutul actuluĭ al III.

D-nu Petrescu a reuşit să ne dea pe cruntul Decebal. In actul al 4-lea cînd arată Andradeĭ pe Longinus în flacărĭ, se putea citi pe figura d-luĭ Petrescu, setea de răzbunare şi ferocitatea proprie a luĭ Decebal.

D-nu Demetrescu, Dan, ne-a suggestionat. Impresia era mare prin descrierea lupteĭ, publicul era coprins de groază.

In general piesa a reuşit, artiştiĭ s'aŭ achitat conştiincios.

Vict.

SERILE BUCUREŞTILOR

— Bodega —

Holey! „Bodega Internaţional C-ie"!

„Bodega pe spanioleşte, care va să zică curată „cîrciumă"—şi încă d'alea murdare.

La noĭ, Bodega e secţia high-life a luĭ Kozman de pe Bulevard.

Aci „la haute noce", alăturea de „la haute bohème" a Capitaleĭ, soarbe, după finele spectacolelor serale: Porto, Chery saŭ Tisane.

La deschidere — acum douĭ anĭ — secţia Bodega era aranjată maĭ cu şic: scaunele şi mesele în formă simbolică de boloboace stimulaŭ aptitudinile sugative ale clienţilor şi bogata bibliotecă iera sorbită — nu numaĭ cu ochiĭ.

De şi şi-a păstrat încă fizionomia discretă, particulară — un soiŭ de intimitate în care flirtul monden merge alăturĭ cu flirtul intelectual al cîtor-va artiştĭ aĭ causerieĭ — totuşi secţia „Bodega" e ameninţată de invazia mereŭ crescîndă a bereĭ.

Eĭ bine, protestăm: am făcut serviciĭ de ambele părţĭ şi am unit Muntenia cu Moldova într'o Romînie mare, dar nu vom tolera să unim Porto şi Madera cu Luter şi Oppler! Aceasta n'o voim şi strigăm luĭ Kozman:

— Voim separatizm!

La Bodega şedinţele încep, de obiceiŭ, între 10 şi 11 seara şi se termină în cîntecul cocoşuluĭ, căcĭ la Bodega, în tot-deauna se *videază*... chestiunĭ grave!

Viţa latină e reprezentată în acest local de origină spaniolă, prin divul, saŭ maĭ bine zis *divinul* oberţal, dom Traian!!

Lafit

Noutăţile zileĭ

Din Capitală

Concursul pentru admitere în şcoala de marină din Galaţĭ a început astăzĭ.

Se ştie că această şcoală este destinată să formeze un personal special pentru marina militară şi comercială.

De o cam dată sînt 20 locurĭ vacante, iar cursurile vor începe la 1 Noembrie.

†

In astă seară studenţiĭ universitarĭ evreĭ vor avea o consfătuire la orele 7 şi jumătate seara în localul Policliniceĭ din strada Braduluĭ.

FOIŢA ZIAR. „ADEVĔRUL"

No. 11

UCIGAŞUL MISTERIOS

ROMAN DE

PAUL D'AIGREMONT

Partea întiia

Uşĭ încuiate

VI.

Moartă!

— Nu se ştie.

— Ce înseamnează asta?

— Iată, zise Paulina la rîndul eĭ. Acum o oră şi ceva am bătut la uşa d-neĭ marchize întîĭ încet ş'apoĭ din ce în ce maĭ tare. Eĭ bine, nu numaĭ că nu mĭ-a răspuns, dar încă nicĭ un zgomot nu s'auzea în lăuntrul odăieĭ.

Atuncĭ a început să'mĭ fie frică şi ceruĭ sfaturĭ celor-l'alţĭ, cînd d. marchiz sosi.

— D-na poate c'a plecat de acasă, îngînă Horaţiu.

— Luînd şi cheia cu d-sa?... observă Paulina. Asta nu stă în obiceiul săŭ.

— S'a uitat cine-va prin parc?

— Nu s'a gîndit nimenĭ la asta.

— Ia să se ducă cine-va să vadă.

Asemenea să meargă care-va să caute pe d-rul Bordier.

Dacă, din nenorocire, d-na este bolnavă, îĭ va trebui îndată ajutoare.

Servitoriĭ plecară ca săgeata.

Horaţiu îşĭ perdu capul şi fel de fel de gîndurĭ negre îĭ trecea prin minte.

El se îndreptă îndată spre camera femeieĭ sale.

Şi, ca şi Paulina, el bătu maĭ întîĭ în uşă.

— Lauro, strigă el după cîte-va secunde, cînd văzu că nimenĭ nu răspunde la loviturile date în uşă. Lauro!... Eştĭ bolnavă, scumpa mea?... M'auzĭ tu?... Lauro!... Lauro!...

Sînt eŭ, soţul tăŭ, Horaţiu!...

Răspunde, te rog, fie măcar prin tr'un gemăt!...

El ascultă.

S'ar fi auzit pînă şi zburătura uneĭ muştĭ...

Dar n'auzi nimic, nicĭ o mişcare cît de mică.

In vremea asta Violetta, galbenă ca ceara, se arătă.

— Dar ce mi se spune? făcu ea. Marchiza să fie bolnavă!

— Nu se ştie, răspunse Horaţiu. Dar o chem în zadar. Nimic nu'mĭ răspunde!

Foarte palid şi impresionat de moarte, el adaose întinzîndu'ĭ mîinile:

— Mi'ĭ frică, Violetto!.. mi'ĭ frică!

D-ra de Lacroix-Marbourg încercă să'l îmbărbăteze.

— Eĭ, zise ea, fiĭ maĭ rezonabil...

Ce vreĭ să i se fi întîmplat?... la doĭ paşĭ de tine... de Paulina... de toţĭ!...

Dar de ce nu străbaţĭ în lăuntru?

— Uşa'ĭ închisă pe dinăuntru.

Un fior trecu prin corpul Violetteĭ.

Lucrul devenea grav.

— Ah! făcu ea.

Apoĭ, îndată, adaose:

— S'a vorbit prin antreul care dă în camera ta, Horaţiu?

— Ba încă şi prin partea cabinetuluĭ de tualetă, d-ră, răspunse Paulina.

Dar totul este închis. Eŭ singur am pus zăvoarele erĭ seara la toate uşile, — şi aceasta din ordinul d-neĭ marchize.

— Ce'ĭ de făcut? întrebă d. de Plessis, care din ce în ce îşĭ perdea capul.

— Nu putem rămînea în această nedumerire, zise Violetta: trebuie să sfărîmăm uşa.

Fără îndoială, Laura'ĭ leşinată, urmă ea. De asemenea, poate că se află în prada unor frigurĭ carĭ o împedică să ne auză, să ne răspunză saŭ să se ridice pentru a deschide uşa ea singură. Lucrul cel maĭ de seamă este ca să alergăm în ajutorul eĭ.

Şi foarte hotărîtă, Violetta încercă cu delicatele eĭ mîinĭ, să strice uşa.

Dar uşa era puternică, aşa că rezista orĭ căreĭ sforţărĭ din parte'ĭ.

— Puţin curaj, Horaţiu, zise ea atuncĭ. Aĭ maĭ multă putere de cît mine şi poţĭ îndeplini maĭ lesne ceea ce eŭ nu sînt în stare.

Marchizul, care pînă atuncĭ hezitase la ideia de a pătrunde ast-fel în camera închisă a soţieĭ sale, îşĭ puse toată energia sa şi, încordîndu'şi muşchiĭ, dădu o lovitură puternică.

O plesnitură s'auzi şi, atît zăvorul cît şi broasca sărind la o parte, uşa se deschise mare şi'n acelaşĭ timp cu lovitura, din care cauză d. de Plessis Saint-Luc căzu în genunchĭ în mijlocul odăieĭ.

Amărăciunea'ĭ creştea.

Şi corpu'ĭ fu apucat de un tremur fără seamăn.

Veioza ardea încă.

Dar lumina'ĭ slabă nu ajungea să lumineze odaia în care, venind de afară, nu se vedea nimic.

Totuşĭ o linişte mare părea că exista în întreg apartamentul.

Puţin cîte puţin începu să se lumineze, aşa că se putu în cele din urmă observa ridicătura produsă de un corp sub cuverturile de satin.

— Laura!... Laura!... repetă de două orĭ d. de Plessis, fără ca să aibă însă puterea de-a înainta spre pat.

Servitoriĭ, ca lovitĭ de trăznet, rămaseră în pragul uşeĭ.

D-ra de Lacroix-Marbourg se repezi atuncĭ spre ferestre şi deschise iute una.

Dar n'apucă să se întoarne şi un strigăt de spaimă răsună la spatele eĭ, pe cînd marchizul se aruncă spre pat, exclamînd:

— D-zeul meŭ!... d-zeul meŭ!...

Violetta privi atuncĭ.

Un spectacol teribil îĭ izbi ochiĭ.

Laura, părînd că doarme, stătea nemişcată şi cu obrazul întors spre fereastră.

Nu era acoperită de cît pînă la jumătatea corpuluĭ şi de desubtul umăruluĭ stîng se vedea înfiptă pînă în mîner lama unuĭ pumnal.

O mare de sînge cursese de partea în care se găsea Violetta şi toate draperiile eraŭ roşiĭ.

Se apropiară.

Moartea trebuie să fi fost fulgerătoare, căcĭ trăsăturile marchizeĭ păstraŭ expresia liniştită pe care le-o dăduse un somn adînc.

— Nenorocita!... bîigui Horaţiu izbucnind în lacrimĭ şi neputînd să'şi dea socoteală de ceea ce putea să fie... e ucisă!

Şi, fără s'aştepte răspunsul cuĭ-va el căzu în genunchĭ înaintea patuluĭ şi murmură:

— Oare să te fi supărat eŭ, sărmana mea prietenă?

Ah! dacă ţi-am pricinuit vre-o amărăciune, a fost fără voia mea... Orĭ cum, iartă-mă... iartă-mă!...

Sfîrşitul ultimuluĭ săŭ cuvînt se perdu în primele spazme ale unuĭ teribil atac de nervĭ.

Toţĭ servitoriĭ casteluluĭ eraŭ de faţă.

Să îngrijească pe Horaţiu în camera mortuară, nicĭ de gîndit la aşa ceva.

— Aduceţĭ pe d. marchiz în camera sa, porunci Violetta; eŭ voĭ veghea asupra moarteĭ.

In vremea asta secretarul luĭ Horaţiu, atras de strigătele oamenilor caseĭ sosi şi dînsul.

In urma lor se auzeaŭ suspine: era Maria care de asemenea alergă înmărmurită.

— Ce este?... Ce s'a întîmplat?... întrebă ea înainte de a intra.

Fie-care se dete în lăturĭ din faţa copileĭ.

Horaţiu fu dus în camera luĭ.

Violetta se repezi spre copil.

(Va urma)

Se vor discuta cestiunĭ foarte importante, carĭ privesc pe toțĭ studențiĭ, și anume; proectele de lege ale d-lor miniștri general Berendeĭ și Haret.

†

Astăzĭ se întrunește la ministerul de interne comisiunea instituită pentru înfrumusețarea orașuluĭ Constanța.

Din Țară

In pescăria vechie din orașul Botoșanĭ a izbucnit Marțĭ seara un incendiŭ, care a prefăcut în cenușe maĭ multe case.

Tocmaĭ tîrziŭ și cu greutățĭ marĭ incendiul a putut fi localizat și în urmă stins.

†

In cătunele județuluĭ Constanța se va înființa, chiar în toamna aceasta, o pepinieră de arbori, — salcîm, dud și pin maritim.

Din străinătate

Afacerea Dreyfus.

„Soleil“ scrie că ministrul de războĭ trebuie să protejeze pe ceĭ 7 ofițerĭ carĭ aŭ format consiliul de războĭ și pe carĭ disciplina îĭ oprește să se apere.

„Matin“ anunță că documentele pe carĭ le posedă Scheurer Kestner se referă la vremea de după condamnarea luĭ Dreyfus și dovedesc că trădarea s'a continuat și după această condamnare.

Bernhard Lazare, care a scris o carte în favoarea luĭ Dreyfus, va maĭ publica în curînd o broșură, în care va da și părerea a șase experțĭ caligrafĭ: 2 francezĭ, 2 englezĭ, 2 americanĭ, un elvețian și un belgian, carĭ declară cu toțiĭ că mult citata scrisoare prinsă de guvernul francez, nu e datorită peneĭ luĭ Dreyfus.

†

Clémenceau a avut o convorbire cu Scheurer-Kestner în afacerea Dreyfus. Convorbirea publicată în ziarul *Aurore* o dăm aci după un rezumat telegrafic adresat ziarelor vieneze și promitem că'l vom da pe larg, imediat ce ziarul francez ne va sosi.

Scheurer Kestner—scrie Clémenceau—a zis că acum cunoaște adevărul. Declarațiunile sale sînt clare și pline de convingere. El a hotărît să meargă pînă la sfîrșit. Dreyfus este, după părerea luĭ Scheurer-Kestner, victima uneĭ groaznice erorĭ judiciare. Eŭ n'am obligat, să produc dovezile, zice Scheurer. Mi se impută, că procedez prea încet. Ce s'ar fi zis, dacă așĭ fi ieșit la iveală. înainte ca să'mĭ fi fost așa de puternică convingerea ca și astă-zĭ? Am trebuit să aștept pînă voĭ fi văzut totul cu ochiĭ. Nu sînt în stare să spun totul înainte ca anumite condițiĭ să fie îmiplinite. Numaĭ puțină răbdare. Nu va trebui să așteptațĭ mult. Numaĭ datoria mea m'a dus pe această cale spinoasă. Detest insulele și urmez cu străruință drumul meŭ drept. Vețĭ putea judeca atuncĭ cînd vețĭ ști totul, ce am de spus.“

Scheurer-Kestner a fost și la ministrul de războĭ și la cel de justiție și le-a supus documentele sale.

Ediția de aseară

Telegrame

(Serviciul telegrafic al „Agențieĭ Romîne.

Sporirea moneteĭ de aramă

Paris, 22 Octombrie. — „Temps“ anunță că membriĭ convențiuneĭ monetare latine aŭ decis să acorde Statelor care fac parte din ea dreptul de a spori cu un franc de cap moneda de aramă ce convențiunea le dă dreptul să bată. Avînd în vedere populația sa colonială, Franța a primit dreptul de a spori baterea moneedeĭ sale de armă cu 130.000.000 de francĭ.

Părerea d-luĭ Stătescu asupra situațieĭ

—Vezĭ pag. IV-a —

Grevă la abator

Paris, 22 Octombrie.—Greva lucrătorilor din abatoare continuă; liniștea domnește peste tot. Negociările dintre delegațiĭ greviștilor și patronĭ aŭ rămas fără rezultat.

Reorganizarea finanțelor turceștĭ

Londra, 22 Octombrie. — Se anunță din Constantinopol ziaruluĭ Standard că la consiliul de miniștri ce s'a ținut Sîmbătă, sultanul a manifestat intențiunea de a numi o nouă comisiune de finanțe spre a reorganiza cu desăvîrșire această administrație.

Nezero trecut Turcieĭ

Atena, 22 Octombre,— Se asigură că comisiunea internațională judecînd ca arbitrarie a decis ca pozițiunea Nezero, reclamată de Grecia să rămăie Turcieĭ.

Impozitul asupra valorilor.

Paris, 22 Octombre. — O delegație a sindicatuluĭ bancherilor a supus d-luĭ Cochery un raport protestînd în contra impozituluĭ asupra valorilor străine. D. Cochery insistă asupra necesitățiĭ sale.

TEATRE CONCERTE

— Debutul de la „Hugo“ —

In afară de dansul sălbatic al spanioleĭ Carmencitta, care aseară era de o vervă diabolică, și în afară de repertoriul d-reĭ Brebion, care *zice* cu o finețĕ din cele maĭ epetisante, aseară la Hugo aŭ debutat *Sisters Mordon* (surorile Mordon), dansatoare excentrice și duetiste engleze.

O șatenă micuță, foarte vioaĭe, și o blondă sveltă, purtînd tricoul pe un trup aproape sculptural — duetul sisters Mordon a debutat cu un complect succes.

E curios: de și marea majoritate a spectatorilor nu pricepe boabă din limba engleză totușĭ duetele și sextetele englezeștĭ aŭ intrat definitiv în gustul publiculuĭ bucureștean.

Tararabumderey și *All right* aŭ încetățenit și la noĭ genul englezesc.

Piccolo

INFORMAȚIUNI

D. general Barozzi, șeful statuluĭ maior, va inspecta Duminică institutul geografic al armateĭ, iar în zilele de 28 și 29 curent școala superioară de războiŭ.

D. Petre Carp, sosește diseară la orele 10 în capitală, venind din Țibănești. Sîmbătă d-sa va pleca la Constanța.

Inaugurarea monumentuluĭ de la Razboeni a fost aminata pentru ziua de 27 curent.

Presa a fost invitată la această serbare.

Intrunirea Comitetuluĭ ligeĭ culturale, care trebuia să aibă loc aseară, s'a aminat pentru diseară din cauză că aŭ lipsit maĭ mulțĭ membriĭ.

In intrunirea de diseară a comitetuluĭ ligeĭ se vor discuta mijloacele ce maĭ trebuiesc luate pentru ca agitațiunea în chestia națională să continuie.

Inspectoriĭ sanitarĭ militarĭ se vor întruni în cursul săptămîneĭ viitoare pentru a discuta înființarea maĭ multor pavilioane de boale de ochĭ.

Scopul acesteĭ măsurĭ este ca pe viitor să se împiedice întinderea conuctiviteĭ granuloase, care bîntuie cu furie printre soldațiĭ din maĭ multe regimente din țară.

Consiliul județean din Vîlcea, sfîrșind toate lucrările carĭ eraŭ la ordinea zileĭ, și-a închis sesiunea.

Inalta curte de casație, fiind sesizată în chestia reorganizăreĭ magistratureĭ, se va întruni Sîmbătă în secțiunĭ unite pentru a discută noul proect de lege al d-luĭ Al. Djuvara.

Maĭ mulțĭ membriĭ aĭ înalteĭ curțĭ de casație s'aŭ pronunțat maĭ dinainte în contra nouluĭ proect de lege, așa că se prevăd discuțiunĭ foarte viĭ.

Curtea de casație se va pronunța în această chestiune tocmaĭ săptămîna viitoare.

Ședința consiliuluĭ comunal din Capitală, care trebuia să aĭbă loc diseară, a fost amînată pentru Sîmbătă, 25 curent.

D. general Pastia va inspecta în zilele de Lunĭ, Marțĭ, Mercurĭ și Joĭ arsenalul armateĭ cît și toate atelierele dependinte de el.

Aseară d. Saligny, directorul general al căilor ferate, a plecat la Iașĭ, de unde se vaîntoarce diseară cu trenul regal, pe care'l va conduce însu'și d-sa.

Pe ziua de 20 Octombrie 1897 aŭ fost înaintațĭ la gradul de sub-locotenențĭ în rezervă în arma cavaleriei următoriĭ soldațĭ bacalaureațĭ: Iacovachi Alexandru, din reg. 3 călărașĭ în reg. 11 călărașĭ, Catarciu Alexandru din reg. 4 roșiorĭ în același reg., Staicovicĭ Alexandru din reg. 5 roșiorĭ în reg. 7 roșiorĭ și Bălăceanu Grigore din regimentul 4 roșiorĭ în reg. 8 călărașĭ.

La 30 Octombrie se întrunește la Budapesta congresul catolic unguresc. Se știe că la congresul bisericeĭ greco-catolice romîne s'a hotărît ca prelațiĭ romînĭ să nu participe la congresul catolic. Acum însă diferite știrĭ alarmante circulă printre Romîniĭ transilvănenĭ că prelațiĭ greco-catolicĭ vor participa la congresul catolic ungur. Ziarul mitropolieĭ greco-catolice, dezminte aceste știrĭ, dar faptul că Mitropolitul Mihaly a participat la o ședință pregătitoare a congresuluĭ, pare a le confirma.

Ofițeriĭ regimentuluĭ 4 de roșiorĭ din Capitală, de sub comanda prințuluĭ Ferdinand, aŭ dat aseară un banchet la restaurantul Bristol în onoarea căpitanuluĭ Borcea, permutat în alt regiment.

S'aŭ ridicat maĭ multe toasturĭ.

La banchetul oferit d-luĭ D. Sturdza de clubul liberal din Iașĭ, aŭ refuzat să ia parte d-niĭ Giani, V. A. Ureche, Andreĭ Vizanti, Ștefan Șendrea și alțĭ liberalĭ fruntașĭ din Iașĭ.

In strada Smardan din Capitală a încetat din viață alaltă-erĭ soția d-luĭ Ad. Feldmann, tipograf.

Se zice că nenorocita a încetat din viață din pricina unor măsurĭ luate de cioclul evreŭ, care a fost chemat în urma uneĭ letargiĭ în care căzuse dînsa.

La Iașĭ, vremea s'a stricat cu totul; de aseară plouă, așa că persoanele străine sosite acolo cu ocazia serbărilor, aŭ părăsit deja orașul.

Toate trenurile carĭ sosesc din Iașĭ sînt ticsite de lume.

D. Eug. Stătescu s'a plimbat azĭ pe la orele 11 și jum., pe jos pe calea Victorieĭ.

Iar e la ordinea zileĭ d. Eugen Stătescu, iar se plimbă pe stradă.

Aseară comitetul *Societățeĭ pentru desvoltarea artelor în Romînia* s'a întrunit și a ales membru în comitet în unul din cele treĭ locurĭ vacante pe d. N. Xènopolu.

S'aŭ primit apoĭ următoarele persoane cu membriĭ aderențĭ: doamna Sofia Candiano și d-na A. Pantelli. D-niĭ Dim. Onciu, profesor universitar, C. Alimăneșteanu, inginer de mine, general Candiano, V. Leontopolu, Al. Andronescu, D. Naumescu, d-rand medicină, F. Genaggini, etc.

Societatea are deja aproape 100 de membriĭ aderențĭ. Această e cea maĭ bună dovadă că e foarte multă lume la noĭ care dorește să încurăjeze artele, și dacă pînă acum nu s'a făcut maĭ nimic, cauza a fost că nimenĭ n'a luat inițiativa.

La prînzul regal de la Iașĭ d. Sturdza a ridicat un toast în care a lăudat faptele mărețe ale regeluĭ pe cale de războiŭ și pe cale de pace.

D. Sturdza sfîrși toastul închinînd. în numele guvernuluĭ și al partiduluĭ liberal. în sanătatea regeluĭ.

Regele n'a răspuns nimic la acest toast, fapt care se interpretează într'un mod cu totul defavorabil d-luĭ Sturdza.

In atelierele poștelor și telegrafelor din Capitală se lucrează la un aparat telegrafic inventat de un inginer romîn.

Acest aparat se crede că va fi cu mult superior aparatelor similare din străinătate.

La 15 Noembrie vor avea loc alegerile comunale ale orașuluĭ Herța din județul Dorohoiŭ,

Colegiul I electoral pentru consiliul județean din Suceava a ales ca membriĭ în acest consiliŭ pe d-niĭ Nicolae Teodorescu și Gh. Motru în locurile rămase vacante prin demisionarea altor doĭ membriĭ.

In astă seară, comitetul central al asociațiuneĭ israeliților pămîntenĭ, va ține o ședință, în care se va hotărî asupra ordineĭ de zi și a localuluĭ în care va ținea ședințele congresul extra-ordinar convocat pentru Duminecă 26 Octombrie a. c.

Erată.—In revista de astăzĭ strecurîndu-se o eroare de corectură la rîndul 84 pag. I; restabilim textul precum urmează:

A decorat pe Ieszensky și acuma se roagă de Ieszensky ca să refuze decorația, etc. etc.

Serbările din Iașĭ

Corespondența specială a „Adevăruluĭ“

Comercianțiĭ la rege

Marțĭ după amează, o delegațiune compusă din ceĭ maĭ de seamă comercianțĭ aĭ Iașuluĭ s'a prezintat la palatul regeluĭ. Printre alțiĭ se aflaŭ d-niĭ: Soituzu, Ivanov, Wachtel, Jurist, Konia, Papp, Leo Poper, Polinger, ș. a.

Regele a vorbit cu fie-care dintr'înșiĭ, întrebîndu'ĭ despre mersul comerțuluĭ și a tutulor afacerilor în Iașĭ.

Răspunsurile cam în genere, pe față saŭ prin înconjur arătaŭ starea proastă a Iașuluĭ, și cereaŭ regeluĭ intervenția pentru ridicarea economică a capitaleĭ a doua.

Prînzul de Marțĭ seara

La prînzul de gală de Marțĭ seara aŭ luat parte d-niĭ: D. A. Sturdza, Gr. Macri, Spiru Haret, C. Climescu, A. Vizanti, I. Kalenderu, G. Mîrzescu, L. Blank, arhitectul palatuluĭ universitar, A. Filipide, A. D. Xenopol, general Pascu, general Beller și alțiĭ. In total 25 de mesenĭ.

D. D. Sturdza a ținut un toast, relevînd meritele regeluĭ Carol și închinînd pentru rege, pentru guvern și pentru partidul liberal.

Reprezentația de gală

Suveraniĭ sosesc la orele 9, imediat după damele de onoare și miniștri. AA. ll. sînt întîmpinate de d-niĭ: Gheorghian, Gane, Tacu, Lepădatu, general Beler, general Pascu, Gorjan, Berendeĭ, Vlădescu și colonel Manu.

Regina poartă rochie albă decoltată, ea e întovărășită de prințul Bourbon.

La intrare, se aud urale, orchestra intonează marșul triumfal.

Reprezentația în genere slabă. Programul e încărcat dar fără nicĭ un gust. D-l Cîrjă se distinge în recitarea versurilor de ocazie, și d-l Dragomir în „Calafat“ de Carmen Sylva. A plăcut mult și corul și orchestra,

Prin lumea din sală s'a remarcat d-nele Olga Stolojan, Elena Mîrzescu, Elena Vidrașcu, Penescu, Eliza Missir, Maiorescu, Burada, Leontina Albu, Elise Mavrocordat, Negri, Spacu, Marie Climescu, Panopol, Hortense Ghiorghiu, Roseti, Marie Rîșcanu etc., d-rele Elena Mîrzescu, Gorjan, Lepatu, Caudela, Castan, Velciu, Brandia, Panopol, Gane. D-nĭ mulțĭ, — maĭ ales oficialĭ, șĭ funcționarĭ.

De notat însă: gala nu s'a respectat cu rigoare.

Ziua a treia

Vizitele de Mercurĭ dimineața

La ora 10 dimineața, regele ese însoțit de d-niĭ general Berendeĭ, Rasty, Iarca, Pascu, Beller, ministrul Stolojan și Kalinderu. M. sa vizitează întîĭ școala fiilor de militarĭ, unde e întîmpinat și condus de către colonelul director. Se face revista trupelor; regele pune diferite întrebărĭ elevilor. D-l general Iarca dă maĭ multe lămurirĭ cu privire la mersul școaleĭ.

De acolo, convoiul se îndreaptă spre cazarma regimentuluĭ VII de linie și aceea a jandarmilor călărĭ. Se remarcă luxoasa curățenie care domnește pretutindenĭ.

Regele aprobă totul cu obicinuita sa exclamație de satisfacțiune.

Se maĭ vizitează de asemenea grajdurile acestor căzărmĭ, regele și cu suita fiind condus de comandamentul Moisache; de asemenea și spitalul militar cu toate dependintele sale.

D. doctor Corsiu e viŭ felicitat pentru felul deosebit cu care conduce această instituțiune.

Timpul însă trece, programul în plinătatea luĭ nu se poate executa de cît în fugă. Și ast-fel numaĭ *en passant* se vizitează școala normală de învățătorĭ și școala de arte.

La cea dintîĭ regele e întîmpinat de d. Mitru directorul, și salutat de corul școaleĭ care întonează imnul regal. D. Kalinderu administratorul domeniilor face maĭ multe observațiunĭ cu privire la distribuirea localuluĭ.

La școala de arte directorul Corban e întovărășit de un corp de maĭ mulțĭ advocațĭ ieșenĭ. Atelierele sînt văzute în fugă. Regele laudă maĭ multe lucrărĭ executate cu multă artă.

Regina și Universitatea

In timpul cînd regele vizita instituțiunile arătate, regina primea pe profesoriĭ universitarĭ, și delegațiunea studenților.

D. Culianu ține o scurtă cuvîntare introductivă. d. Xenopol citește o adresă în numele întreguluĭ corp profesoral universitar; relevează meritele regineĭ, și-ĭ conferă diploma onorifică de protectoare a universitățeĭ de Iașĭ. Regina răspunde într'o alocuțiune elegantă, vorbind despre importanța poezieĭ romîne, și în special a poezieĭ populare.

Studentul Steuerman prezintat de d. Xenopol, oferă suveraneĭ un elegant volum cuprinzînd traducerea poemuluĭ *Vrajitoarea* de Carmen Silva. Regina îĭ mulțumește foarte călduros, în maĭ multe rîndurĭ, spunîndu-ĭ că scrierele sale sînt puțin cunoscute în țară.

Regina a maĭ vorbit cu d. Alexandrescu și Filipide, a remarcat de asemenea și pe studentul Leatris. Dintre studente se aflaŭ față d-rele Culianu, Valeriŭ, Urechiă și Mărgineanu. Dintre profesoriĭ universitarĭ lipseaŭ d-niĭ Caraiani, Sculy, Bejan, Cosmovicĭ, Thiron, Socor și alțĭ cîțĭ-va.

După amiazĭ regina a vizitat liceul Drelar Varlam și școala de țesătorie a d-neĭ Mironescu.

La abator

După ce a vizitat două din localurile nouĭ de școlĭ primare, regele însoțit de aceiașĭ suită s'a îndreptat spre abator.

Acolo e întîmpinat de d. Gane, Tacu, Paiano, dr. Jocu, și noul dr. veterinar al abatoruluĭ.

Aspectul e din cele maĭ mărețe. Pe tot șesul din față e o mare întinsă de lume, adunată atît din oraș cît și din satele vecine. In ziua aceasta e și bîlciŭ în partea loculuĭ. Lanțul trăsurilor e atît de lung, în cît ține de la „treĭ movile“ și pînă în poarta abatoruluĭ.

Se vizitează întîĭ sala pcotru tăĭatuĭ vitelor marĭ o sală vastă (240 metriĭ pătrațĭ) betonată, plină de conducte, cuere de fier și de ghilotine.

Apoĭ se trece în sala pentru vitele micĭ, care coprinde treĭ secțiunĭ pentru mascurĭ, alta pentru mieĭ și oĭ, și a treia pentru triperiĭ.

S'aŭ vizitat apoĭ grajdurile: unul pentru caiĭ măcelarilor, și treĭ pentru vitele netăĭate.

Și în fine toată lumea trece în hala refrigerentă, partea cea maĭ bogată și maĭ modernă a întregeĭ instalațiĭ.

Regele, precum și toate persoanele aŭ admirat complexitatea aparatelor, și perfecțiunea lor.

Inainte de plecare s'a maĭ vizitat și expoziția vitelor, unde s'aŭ remarcat vitele cornute ale d-luĭ Buckental și cîțĭ-va porcĭ aĭ d-luĭ Juster.

Ecourĭ diferite.

Un fapt cu deosebire curios a făcut mult zgomot în întreg orașul. Primăria în zăpăceala pregătirilor, a neglijat cu desăvîrșire Camera de comerț. Ast-fel nu s'a învitat acest corp nicĭ la recepțiunea de la gară, nicĭ la una din cele două inaugurărĭ.

Membriĭ camereĭ de comerț, lovițĭ de această complectă desconsiderare s'aŭ adunat erĭ, și după propunerea unuĭa dintre dînșiĭ aŭ votat o moțiune de protestare în potriva autorităților comunale.

*

Studentuluĭ Leatris, i s'a acordat o bursă de 300 de leĭ lunar pentru complectarea studiilor.

*

Regele a declarat maĭ multor magistrațĭ că va stărui să se facă un palat de justiție în Iașĭ.

*

Dimitrie Sturdza cearcă in toate chipurile să impace grupurile liberale.

Cercările sale, insă, sunt zadarnice.

*

Prințul Bourbon, trimisul țaruluĭ care intovărășește pe suveranĭ aproape pretutindenĭ, vine in fie-care seară la berăria centrală, unde se intreține cu căte un grup de ofițerĭ.

*

Dimitrie Sturdza a fost văzut, Marțĭ seară pe la 9 jum., pe cind perechea regală era la teatru, eșind de la consulatul rusesc.

In Iașĭ se zvonește despre o vizită a regeluĭ Carol la Petersburg.

Un personaj politic însă, intervievat, neagă orĭ-ce importanță politică saluturilor trimise de țar.

Oberon.

Furturile din vagoane

In atelierele căilor ferate s'a observat de o bucată de vreme că din vagoanele din clasa I și a II-a lipseaŭ maĭ toate chibritelnițele, alămăriile și curelele ferestrelor.

Din unele vagoane aŭ lipsit chiar pernele și covoarele.

S'a crezut la început că vagoanele sînt ast-fel devalizate de către uniĭ călătorĭ glumețĭ și se dădură ordine severe conductorilor ca să supravegheze cu maĭ multă atențiune vagoanele și pe călătorĭ.

Supravegherea conductorilor n'a avut însă nicĭ un rezultat, căcĭ în fie-care zi se constataŭ nouĭ lipsurĭ de chibritelnițe și alămăriĭ.

Atuncĭ se înțelese că furturile trebuesc să se comită de o bandă de pungașĭ.

FOIȚA ZIAR. „ADEVARUL“

No. 29

Jacques Vingtras

roman de

Jules Valles

Partea Intîia

COPILUL

XIII

Intoarcerea

Mă văzuse oare și mă aștepta?...

S'a repezit la mine cum m'a văzut.

Era alb ca un mort.

— Am să'țĭ rup mîinele și picioarele, ticălosule!

In casă peste un ceas.

—Ce e?

— Vingtras cel tînăr a vrut să omoare pe tată-săŭ.

Nu era adevărat.

El vrusese să mă schilodească.

Zicea mereŭ:

— Ți-aș sparge capul și ți-aș rupe picioarele!

— Eĭ bine nu. Nu veĭ sparge capul și nicĭ veĭ rupe picioarele nimuluĭ. Nu daŭ în d-ta, dar nu veĭ da în mine. E prea tîrziŭ, sînt prea mare.

Jos mîinele, saŭ ferește-te!

„La miezul nopțiĭ“

Tata va pune să mă aresteze de sigur.

Mama mă va închide ca un criminal.

Viața mea va fi o viață de luptă.

Așa e soarta viețelor care încep cum a început și a mea.

Simt bine aceasta.

Voĭ sta în închisoare o lună nu maĭ mult.

Voĭ fi arătat cu degetul multă vreme în provincia asta.

Imĭ vine să sfîrșesc.

Dar de m'aș ucide în noaptea asta tot tata mă va fi ucis.

Și ce răŭ am făcut?

Greșelĭ de gramatică... Pe urmă am maĭ spus pentru că așa m'a învățat altul — că sufletul are opt facultățĭ, pe cînd el are numaĭ șapte.

De aceia să mă spînzur?

N'am a mă mustra de nimic.

Eĭ bine „îmĭ voĭ face vremea“, aci și pe urmă mă voĭ duce la Paris.

Cînd voĭ fi acolo nu voĭ ascunde că am fost închis ci din contră voĭ spune lucrul sus și tare.

Voĭ apăra „ dreptul copiluluĭ“ cum aŭ aŭ apărat alțiĭ „drepturile omuluĭ“...

Voĭ întreba dacă părințiĭ aŭ libertate de viață și moarte asupra corpuluĭ și sufletuluĭ copiilor lor, dacă d. Vingtras are drept să mă marirseze pentru că mi-a fost frică de un meșteșug sărăcăcios, și dacă d. Bergugnard maĭ poate sparge pieptul uneĭ Luizete.

Paris!

Te iubesc Paris!

Parcă văd tipografia și ziarul, libertatea de apărare, simpatia celor revoltațĭ.

Gîndul la Paris m'a scăpat în noaptea aceia.

Nu m'am omorît...

Iar țipete...

Lucrul se întîmplă peste două zile.

Mama intră alergînd în odaia mea.

— Jacques!

— Ce e?

— Vino! Vino!

Niște persoane insultaŭ pe tata.

Dăduse într'un elev cu cîte-va zile înainte și acum părințiĭ luĭ veniseră să'ĭ ceară socoteala.

Doreaŭ ca d-nu Vingtras să ceară scuze.

El se codea.

Eĭ îĭ puneaŭ pumnul sub nas.

Veniseră doĭ: tatăl și fratele cel maĭ mare, un bătrîn și un tînăr.

„Ce e?

— Tatăl d-tale, zise tînărul, și-a permis să pălmuiască pe fratele meŭ. De n'aș fi așa prăpădit i-aș da palmele înapoĭ.

— Nenorocitule!

L-am luat de mijloc odată cu tată-săŭ și i-am dat afară.

N'a lipsit mult să'ĭ sfărîm.

S'a strins lumea în stradă.

— Vino încoace dacă îțĭ dă mîna, zice tînărul.

— Viŭ.

Abia ne-a despărțit lumea.

E de 18 anĭ și e curajios, dar l'am biruit.

Cînd l-am văzut jos, n'am vrut să-ĭ fac nimic.

A scăpat.

Cum a scăpat mi-a aruncat cartea de vizită.

— Masion spune'ĭ că dacă nu tace îl sparg, iar dacă tace mă bat.

„Livedea Maures 7 de dim.“

Am făcut așa ca să nu știe nimenĭ acasă.

Tot colegiul vorbește.

Tata e în pat.

Are frigurĭ.

Toțĭ zic că prea sînt tînăr.

Uniĭ se întreabă: n'oĭ fugi din fața adversaruluĭ?

Nu știŭ că viața mi-e urîtă, că un duel e ca un palton noŭ — nu ales de mama — și că pentru întîia oară fac un act de bărbat.

Totușĭ sînt mișcat.

Poate voĭ părea stîngacĭ.

Dar de va rîde cine-va, mă voĭ lăsa să mă omoare îndată.

Pe teren.

— Inaintațĭ d-lor.

Martorilor le e maĭ frică de cît nouă...

— Eștĭ rănit...

— Eŭ?

— Țĭ e pulpa plină de sînge.

Nu simt nimic.

— 15 zile nu veĭ putea umbla.

Parcă și am unde mă duce.

Va să zică sînt rănit?

Adevărat, văd sînge...

Adversarul vine și îmĭ strînge mîna.

Imĭ zice:

— Imĭ pare răŭ...

Mie nu îmĭ pare răŭ de nimic.

Lăsasem vorbă mamiĭ că sînt la un prieten.

Ea chiar a zis:

— Răŭ facĭ că nu staĭ acasă, cînd e tată-tăŭ bolnav.

M'am întors în trăsură.

Cînd am venit, am cerut mamiĭ banĭ să o plătesc.

M'a crezut nebun.

„Acum a început să se plimbe cu trăsura.“

Pe scară e întuneric.

M'am urcat ținîndu-mă de picior.

Nu am zis nimic.

Sub cuvînt că mă doare capul — crede că am băut ceva — m'am vîrît în pat.

Dar o vecină i-a spus tot.

Mama pleacă de la căpătîiul tati și vine la al meŭ.

— Jacpues te-aĭ bătut în duel!

— Tatiĭ cum îĭ maĭ e?

De azĭ de dimineață e în odaia de alăturĭ de mine.

Doctorul a zis că e aer maĭ mult.

Mama se duce la el.

Nu înțeleg ce spun, dar vorbesc de mine, spun ce s'a întîmplat.

Aud cîte o vorbă din cînd în cînd.

Un zgomot ce se auzea pe scară a încetat.

Acum nu'mĭ maĭ scapă nimic.

— Cînd se va vindica, va pleca.

— La Paris?

— Da.

— Bine.

— Nu e rănit răŭ aĭ? Nu va fi nimic?

— Nu.

Se face tăcere.

Apoĭ aud pe tata.

— S'a bătut pentru mine... după scena din ajun...

Mi se pare că vocea îĭ tremură.

— Da, da.. maĭ bine să se ducă, să ne despărțim.

De departe nu ne maĭ certăm. De aproape m'ar urî

(Va urma)

Se luară dar dispozițiunĭ ca vagoanele să fie supraveghiate de cîți-va agențĭ de poliție.

In adevăr, alaltă-erĭ sergentul de la gară observă că un individ eșea din vagoanele așezate pe linie și că purta un sac în spinare.

Sergentul îl oprește pe loc; dar, maĭ 'nainte ca sergentul să aibă timpul să'l întrebe ce are în sac, pungașul țintește sacul în fața sergentuluĭ și o ia la fugă. Sergentul în loc de a se lua după pungaș, puse mîna pe sac, lăsînd ast-fel pe pungaș să scape.

In sac s'aŭ găsit o sumă de alămărĭ și alte lucrurĭ din vagoane.

Poliția de siguranță este pe urma întregeĭ bande de pungașĭ.

H.

Intîlnirea regeluĭ cu împaratiĭ

Goluchowski la Monza. — Scopul vizitei.— Intîlnirea monarhilor triplicei.

Face mare senzație vizita cancelaruluĭ austro-ungar, a conteluĭ Goluchowski la Monza. Intîlnirea cu regele Italieĭ e mult comentată, presa europeană este unanimă în a recunoaște că ea are o mare importanță politică.

Intr'adevăr în ultimul timp aŭ răsunat diferite glasurĭ carĭ aŭ susținucă tripla alianță e mult stăbilă maĭ ales din pricină că relațiunile cu Italia aŭ slăbit, acest din urmă stat căutînd să se alipească tot maĭ mult de Franța, adică de politica dubleĭ alianțe.

•

Pentru a dezminți toate aceste zvonurĭ contele Goluchowski se duce, in urma invitațiuneĭ regeluĭ Italieĭ, la Monza unde se va intălni cu acesta. Cu ocazia vizitei conteluĭ Goluchowski va venit la Monza și primul-ministru di Rudini și ministrul de externe Visconti-Venosta. Dar o ultimă telegramă ne anunță și maĭ mult, ea ne anunșă că la această intrevedere vor azista și ambasadoriĭ Italieĭ pe lăngă guvernele din Viena și Berlin, baronul de Nigra și baronul de Lanza.

•

Data fiind aceasta intilnire de diplomatĭ sub presidentia regeluĭ Umberto e foarte probabil ca la Monza se vor lua deciziunĭ politice foarte importante.

Ziarul „Frankfurter Zeitung" de obicei foarte bine informat in cestiunile politice si diplomatice privitoare la Italia, anunta ca la Monza se va hotari o intilnire a tuturor monarhilor triplicei, adica a regeluĭ Italiei cu imparatul Frantz-Iosef

•

Intălnirea se va face la Turin cu ocazia expozițieĭ ce se va face cu ocazia jubileuluĭ de 50 anĭ de la introducerea constituțiuneĭ italieneștĭ.

La această întîlnire va lua parte și regele Carol al Romînieĭ cu unul dintre ceĭ maĭ însemnațĭ prietenĭ aĭ triplicei.

•

Probabil că regele va amîna călătoria sa la Petersburg pînă după întîlnirea de la Turin. Aceasta din motive diplomatice. Vizita la Petersburg va trebui să potolească pe Rușĭ carĭ s'ar alarma prea mult în vederea întîlnireĭ de la Turin.

Int.

DELICTE ȘI CRIME

Din Capitala

Individul Ilie Ioniță din calea Rahoveĭ 186, certîndu-se aseară cu femeia Anica Petru din aceiașĭ curte și cu care se zice că trăia în concubinagiŭ, o bătu și, luînd o bardă vru să'ĭ crape capul. Cum însă femeia se feri, ea n'a fost de cît lovită în obraz, cauzînduĭ-se o adîncă tăetură în ambele maxilare din partea stîngă.

Femeia a fost transportată, la spitalul Brîncovenesc, iar Ilie Ionescu arestat.

Agențiĭ poliției de siguranță aĭ capitaleĭ aŭ prins aseară pe indiviziĭ Petre Tudor și Tache Voicu carĭ, prin ruperea gratiilor de fer de la o fereastră, s'aŭ introdus într'o cameră din locuința mitropolituluĭ și aŭ furat ca la vr'o 15 chilo fructe alese, o rasă și un potcap.

D'aci indiviziĭ, carĭ aveaŭ de gînd să se călugărească, s'aŭ dus în calea Rahoveĭ la casa unuĭ oltean, unde, spărgînd ușa, aŭ furat maĭ multe păturĭ și diferite obiecte, la eșire însă aŭ fost surprinșĭ și arestațĭ.

Serbările de la Iașĭ

— prin fir telegrafic —

— De la corespondentul nostru special —

23 Oct. ora 1 și 45.

La orele 10 și jum. regele, conform programuluĭ, a vizitat spitaluĭ Sf. Spiridon și liceul internat.

Regina a vizitat conservatorul de muzică și declamațiune unde i s'a facut o prea frumoasă primire, și apoĭ școala profesională a „Societățeĭ reuniuneĭ femeilor romîne".

Aci regina a fost primită de maĭ multe doamne membre, ale societățeĭ in frunte cu președinta societățeĭ.

La ora unu regele și regina iaŭ dejunul. După dejun vor continua cu vizitarea instituțiilor publice din Iașĭ și la ora 7 va fi prinzul.

Perechea regală părăsește astă-seară la orele 10 Iașul.

Aseară a fost bal de gală. Presa n'a fost invitată. Toate ziarele protestează in contra aceste lipse de atențiune pentru presă.

H.

In cercurile liberale se dă ca sigură retragerea d-luĭ Sturdza de la putere inainte de 1 Noembrie.

Persoanele cu situațiune politică însemnată afirmă cu hotărire că regele nu va acorda d-luĭ Dim. A. Sturdza dizolvarea.

Planșe și gravurĭ

Cu **7 bonurĭ** apărute pînă astăzĭ cititorul poate obține numaĭ pentru **25 banĭ** una din următoarele planșe admirabile în valoare de cel puțin 2 leĭ fie-care:

1. Copilașiĭ.
2. In atelier.
3. Femeea adormită (pastel).
4. Lebăda.
5. Diana surprinsă

saŭ una din următoarele gravurĭ (eaux fortes) artistic lucrate și de mare valoare pentru cunoscătoriĭ acestuĭ gen de artă, cu prețul de **50 banĭ** numaĭ, valoarea uneia fiind de alt-fel cel puțin de 3 leĭ. Iată și gravurile:

1. Invingătoriĭ Bastilieĭ
2. Vremea frumoasă
3. Harpista
4. Glorificarea legeĭ
5. Țiganiĭ
6. Iubirea fiească.

Cu un singur bon, planșa saŭ gravura din listele de maĭ sus nu se pot obține de cît cu prețul redus de **60 banĭ.**

Fără bon ele nu se vînd maĭ jos de **2 leĭ bucata** în *Sala noastră de depeșĭ.*

Ediția de dimineață

Telegrame

(Serviciul telegrafic al „Agenției Romîne")

Consuliĭ turcĭ în Grecia

Atena, 23 Octombrie. — Camera este convocată pentru 12 Noembrie.

Consuliĭ turcĭ sînt așteptațĭ mîine. S'a semnat decretul privitor la recunoașterea lor.

Guvernul a adresat representanților puterilor o notă insistînd asupra mersuluĭ încet al negocierilor în privința păceĭ definitive.

Discursul luĭ Chamberlain

Glasgow, 23 Octombrie. — D. Chamberlain a pronunțat erĭ, în calitatea sa de rector al universitățeĭ, un discurs constatînd că relațiunile Anglieĭ cu Africa meridională sînt din cele maĭ bune, și că de mult timp n'aŭ fost semne maĭ satisfăcătoare care să dovedească că coloniile cer o unire maĭ strînsă cu Englitera.— Oratorul crede că perspectiva unuĭ imperiu într'adevăr unit, va deveni o cestiune de politică practică.

Ultime informațiunĭ

Instrucția in afacerea pastoruluĭ Morisseau, care a omorît două țăranĭ din orășelul Herța jud. Dorohoĭ, s'a sfirșit.

Preotul catolic a fost trimis inaintea curțeĭ cu jurațĭ din Dorohoĭ. El a angajat ca apărătorĭ pe d-niĭ Dimitriŭ și Macri, advocațĭ din Iașĭ.

Apărătoriĭ pastoruluĭ Morisseau vor cere judecarea procesuluĭ la Iașĭ ceea ce se crede că se va acorda.

Consiliul de disciplină al barouluĭ din Capitală a hotărît să înceapă peste cîte-va zile seria conferințelor juridice.

Prima conferință va fi ținută de d. Stavri Predescu.

Prințul Gr. Sturdza sosește Luni in Capitală. D-sa a dat de veste tuturor creditorilor fiuluĭ săŭ, locotenentul Sturdza Pavelescu, că este hotărît să intre in tratărĭ pentru achitarea datoriilor acestuia.

Deja maĭ mulțĭ posesorĭ de polițe semnate de locotenentul Sturdza s'aŭ pus in relațiune cu reprezentantul prințuluĭ Sturdza, d. Ieschek, bancher in Capitală, pentru a trata cu privire la achitarea polițelor.

Deocamdată bancherul d-luĭ Sturdza oferă creditorilor 25 la sută din valoarea polițelor; se crede însă că toțĭ creditoriĭ se vor invoi cu 30 la sută din valoarea lor.

Erĭ dimineață d. general Pastia, inspectorul cavaleriel, a plecat la Tirgoviște, pentru a inspecta corpul de cavalerie din acel oraș.

Procurorul general pe lingă Curtea de apel din Capitală d. Stătescu, care a făcut o anchetă la Buzăŭ, s'a intors erĭ in Capitală.

D. Stătescu a constatat că polițaiul din Buzăŭ d. Petrescu, a comis o mulțime de escrocherii in tovărășie cu comisarul Mihăilescu.

Ast-fel, ambiĭ aŭ luat banĭ de la antreprenoriĭ de café chantant din acel oraș cit și de la grecul Valopol, care ține un tripoŭ la Buzăŭ.

Atit polițaiul Petrescu cât și comisarul Mihăilescu aŭ fost dațĭ judecățeĭ și in acelaș timp depușĭ.

D. Gr. Dianu, directorul general al penitenciarelor din țară, a continuat și erĭ inspecția începută la Văcăreștĭ.

După cât aflăm, in registrele de arestare, depunere și incarcerare s'ar fi găsit o neregulă complectă, provenită din cauza negligențeĭ unora din membriĭ parchetuluĭ, carĭ aŭ deținut cu lunile pe prevenițĭ fără a le lua măcar un singur interogatoriŭ.

Erĭ sinodul și-a reînceput lucrările întrerupte din cauza festivitățilot de la Iașĭ.

Cu această ocazie putem anunța că nouile cererĭ de modificărĭ saŭ înființărĭ de parohiĭ, adresate ministeruluĭ de culte, vor fi rezolvate de aci înainte direct de sinod.

Toțĭ moștenitoriĭ luĭ Evloghie Gheorghieff aŭ sosit in Capitală, venind din Bulgaria.

Intre aceștia și d. Gheșoff, legatarul universal al luĭ Evloghie, s'a stabilit o ințelegere in senzul că fiecăruia dintre nepoțiĭ luĭ Evloghie să se dea căte 400 miĭ de leĭ.

Numărul nepoților este de patru, așa că d. Gheșoff va da 2 milioane de leĭ moștenitorilor pentru a pune astfel capăt tuturor pretențiunilor și proceselor de moștenire ce eraŭ să se nască intre d. Gheșoff și cele-l'alte rude ale luĭ Gheorghieff.

Comisiunea profesorilor de la școala de podurĭ și șosele, din Bucureștĭ, a examinat și aprobat diplomele obținute în străinătate de către următoriĭ elevĭ: Petru Teodoru, elev al școaleĭ politechnice din Bruxelles, a fost admis ca inginer stagiar; Tiberiŭ Eremia, de la școala politechnică din Zürich, a fost admis ca inginer ordinar clasa 3, și d. Jean Al. Ghica, de la școala națională de mine din Paris a fost admis deasemenea ca inginer ordinar clasa 3 și numit tot-odată și inginer al salinelor.

Comisiunile însărcinate cu efectuarea vînzăreĭ moșiilor Cioranca-Băltenii din jud. Buzăŭ și Căscioarele din jud. Vlașca aŭ fost numite deja.

Reprezentanțiĭ d-luĭ Radu Văcărescu n'aŭ putut cădea de acord cu creditoriĭ acestuia pentru a răscumpăra toate polițele date in ordinul luĭ și carĭ circulă astăzĭ pe piață.

Cauza neințelegereĭ este că mare parte dintre creditorĭ aŭ ascuns inadins o parte din polițe pentru ca să le poată incasa in total de indată ce d. Văcărescu va fi scos de sub interdicție.

Cu începere de la 1 Noembrie s'a înființat o școală specială de aplicație pentru sub-locotenențiĭ de marină.

Scopul aceste școlĭ este să formeze bunĭ ofițerĭ de marină.

Aseară s'a întrunit din noŭ la ministerul de interne comisiunea însărcinată cu modificarea actualeĭ legĭ județene.

Diseară consiliul sanitar superior se va întruni spre a discuta și resolva maĭ multe chestiunĭ curente.

La direcția căilor ferate s'a primit o nouă serie de reclamațiunĭ în contra direcțiuneĭ de mișcare din Iașĭ, care întîrzie mereŭ cu expedierea vagoanelor necesare fabricanților de vinurĭ.

Scumpirea petroluluĭ în Capitala

Organizarea cartelului.—300 la sută.—Complicitatea primărieĭ.

In Capitală s'a organizat o bandă întreagă de exploatatorĭ care speculează asupra nevoilor populațiuneĭ sărace. Această bandă a format un cartel pentru vinderea petroluluĭ. Următoriĭ comercianțĭ compun acest cartel: M. Marcus strada Labirint, Goldblatt și Schwarzmann str. Dealu Spireĭ, Rosen și Ilie Isac strada Auroreĭ.

Aceștia, ajutațĭ de societatea de petrol și primăria din Capitală, stăpînesc întreg comerciul de petrol din Bucureștĭ și urcă prețurile după buna lor plăcere.

Cu acest mod petrolul a ajuns de vre-o cătă-va vreme la 35 banĭ litrul și va fi urcat peste cîte-va zile la 50 banĭ litrul.

300 la sută

Pentru a dovedi pină la evidență că această urcare enormă a prețuluĭ petroluluĭ, nu se datorește de cât acestuĭ cartel și dorințeĭ cătorva neguțătorĭ de a se îmbogăți pe spinarea sărăcimeĭ, vom da căte-va cifre identificatoare: Societatea romînă de petrol din Capitală vinde neguțătorilor carĭ compun cartelul cu prețul de 7 leĭ 25 banĭ suta de klgr. petrol calitatea II-a. Axizul este de 16 leĭ suta de klgr., ceea ce face in total 23 de leĭ suta de klgr. petrol cl. II-a.

Neguțătoriĭ carĭ compun cartelul vind insă petrolul cu litrul, ceea ce formează deja o deosebire de 25 la sută in favoarea lor. Eĭ vindeaŭ pină acum cu 35 banĭ litrul, adică cu 43 leĭ suta de klgr. ceea ce le oferă deja un cîștig de 20 de leĭ la suta de klgr.

Complicitatea primărieĭ

Aceștĭ neguțătorĭ însă, avizĭ de cîștigurĭ și maĭ marĭ și *văzîndu-se incuragiațĭ de primăria Capitaleĭ,* s'aŭ unit cu toțiĭ, aŭ format un cartel și aŭ hotărît vinderea petroluluĭ cu prețul de 50 banĭ litrul, adică cu 63 de leĭ suta de klgr., ceea ce ar produce neguțătorilor un cîștig de 40 de leĭ la suta de klgr. saŭ cu alte cuvinte, de două orĭ pe atît cît îl plătesc la fabrică.

Și aceasta pe spinarea sărăcimeĭ care consumă cel maĭ mult petrol, de oare-ce bogătașiĭ și statul întrebuințează astăzĭ gazul aeriform și electricitatea.

Scumpirea petroluluĭ ar fi o nenorocire pentru populațiunea săracă, care acum în iarnă, pe lîngă multele cheltuelĭ, ar avea de suportat și această nouă contribuție, numaĭ pentru a îmbogăți pe cîți-va exploatatorĭ, *carĭ se bucură de inalta protecție a primărieĭ Capitaleĭ, care nu permite de cât acestora deschiderea de marĭ depourĭ de petrol in localitate.*

Ne-am făcut o datorie dînd în vileag noua contribuție ce se pregătește populațiuneĭ Capitaleĭ, și cerem ca ceĭ în drept să intervie de urgență și să pună capăt uneĭ exploatărĭ absolut infame.

Banc.

Evreiĭ din Iașĭ și legea recrutareĭ

Proectul de lege al d-luĭ general Berendeĭ a dat loc la o vie mișcare printre evreiĭ din țară. Nu însă toțĭ sînt de aceiașĭ părere cu privire la scopul pe care îl urmărește legea d-luĭ ministru de războĭ.

Am arătat zilele trecute că evreiĭ din Capitală s'aŭ declarat categoric în contra aceste legĭ, și într'un interview pe care l'am avut cu d. dr. Westfried, președintele asociațiuneĭ rezerviștilor, acesta a declarat că asociațiunea trebuie să respingă cu totul această lege, chiar dacă ea ar urmări scopul uneĭ rezolvărĭ parțiale a chestieĭ evreeștĭ.

*

Nu tot de aceiașĭ părere sînt însă evreiĭ din Iașĭ. Iată într'adevăr ce ne-a declarat președintele comunitățeĭ izraelite din Iașĭ, într'un interview pe care unul din redactoriĭ noștriĭ l-a avut cu d-sa.

Sunt fericit, să constat, incepu fruntașul evreĭ convorbirea, că o parte din presa Capitaleĭ a luat cu atita curagiŭ apărarea coreligionarilor meĭ. Este pentru prima oară că o chestie care atinge direct pe evreĭ să fi provocat o discuțiune atit de vie in presa romănă. Este deja un progres mare pe calea toleranțeĭ și ne dă multă speranță in viitor.

•

Cit privește chestia că evreiĭ vor fi exlușĭ pe viitor din armată, e foarte greŭ să mă exprim „stante pede"; totușĭ cred că această dispozițiune va face cea maĭ rea impresie asupra tuturor evreilor din țară, nu atit din interesul lor direct, cât din interesul intregeĭ țărĭ.

Romănia are deja prea mulțĭ evreĭ străinĭ, venițĭ in țară din cauza neglijențeĭ administrațieĭ romăne, pentru ca evreiĭ romănĭ să nu se sperie de perspectiva ca noua lege să introducă in țară încă vre-o căte-va miĭ de evreĭ pe an, ceea ce in scurtă vreme ar ridica numărul evreilor străinĭ in țară la un milion.

Cănd dar evreiĭ romănĭ se alarmează, e maĭ mult in interesul țăreĭ, căcĭ intru cât privește chestia evreilor romănĭ, avem speranța că ea nu va intărzia să fie rezolvată din propria inițiativă a bărbaților noștri politicĭ, carĭ știŭ prea bine că interesul Romănieĭ este ca chestia evreiască să fie cât de curănd rezolvată.

Cît privește ideia că această lege ar avea de scop *rezolvarea chestieĭ evreeștĭ in sensul că toțĭ evreiĭ carĭ aŭ satisfăcut pănă acum legea recrutăreĭ să fie naturalizațĭ, iar toțĭ ceil'alțĭ clasațĭ printre străinĭ, noĭ credem că ideia este acceptabilă, urmează președintele comunitățeĭ izraelite din Iașĭ.*

Intr'adevăr pînă acum sînt în țară peste 40 de miĭ de evreĭ carĭ aŭ satisfăcut legea recrutăreĭ. Dacă guvernul îĭ va naturaliza pe aceștia, noĭ ne declarăm mulțumițĭ, căcĭ după cum am spus deja, chestia evreiască se va rezolva de la sine cu timpul și orĭ-ce rezolvare momentană nu poate să ne fie atît nouă cît și Romînieĭ, de cît de folos,

Evreiĭ să nu se sperie dar prea tare de acest proiect de lege, care poate să fie tocmaĭ în interesul cauzeĭ comune.

Votarea eĭ ar trebui însă să fie urmată de măsurĭ foarte severe la granițele țăreĭ.

Noĭ, evreiĭ din Iașĭ, sfîrși interesantul meŭ interlocutor, sîntem în contra agitațiunilor de stradă și avem multă încredere în capacitatea și patriotizmul bărbaților politicĭ din Romînia.

Stan

MICA PUBLICITATE

Pe zi ce trece se dovedește utilitatea acestuĭ gen de publicitate introdus de Adevĕrul.

Cine caută slujbașĭ, cine umblă după un post, cine are de văndut, de inchiriat saŭ de imprumutat, poate foarte lesne să facă cunoscută cererea saŭ oferta sa prin Mica publicitate *din* Adevĕrul, *unde un anunciŭ de 100 litere publicat odată costă numaĭ 50 banĭ.*

Mica publicitate *figurează in* Adevĕrul *numaĭ de 2 orĭ pe săptămănă „Joia" și „Duminica".*

Cererile pentru inserțiunĭ sub această rubrică se primesc numaĭ pănă „Marțĭ" și „Vinerĭ" orele 6 seara.

Dizolvarea

Guvernul, după cum am spus, pune ultima speranță pentru salvarea sa în dizolvarea camerilor, pe care d. Dim. A. Sturdza crede că i-o va acorda regele.

De aceia de maĭ multe zile guvernamentaliĭ vorbesc în toate părțile despre dizolvare ca de un fapt hotărît.

•

Acum a început guvernul să lanseze această amenințare și prin codițele guvernamentale, intitulate ziare independente.

Una din aceste codițe cere prin numărul săŭ de aseară dizolvarea parlamentuluĭ, spunînd că e o datorie pentru primul-ministru să dizolve un parlament care este incapabil să-l ajute la realizarea „marelor reforme" pe care le propune guvernul.

*

Știțĭ care sînt acele reforme marĭ? Proectul d-luĭ general Berendeĭ și acela al d-luĭ Spiru Haret.

Apoĭ da, pentru așa „marĭ" reforme trebue să se dizolve parlamentul!

Dar cînd ar maĭ adăoga codița guvernamentală și motivul cel l'alt... neputința d-luĭ Sturdza de a sta la putere cu actualul parlament?

Maĭ e vorbă, dizolvarea se impune!!

Dizolvare, dizolvare, bine, dar cu ce?

Unde e decretul? Să-l vedem!!

Dep.

Cătro jucătoriĭ de șah

Pentru încurajarea compozitorilor de probleme de șah din țară am luat hotărîrea de a înființa un turnir de probleme. Un amator oferă ca premiŭ pentru cea maĭ bună compozițiune o carte de șah de valoare tratînd, după alegerea cîștigătoruluĭ, despre teoria joculuĭ saŭ despre probleme, în limba franceză saŭ germană.

Doritoriĭ de a concura la acest turnir sînt rugațĭ a trimite una saŭ două probleme în două mutărĭ originale, nepublicate încă, într'o scrisoare care să nu conțină alta de cît problemele, dezlegarea lor și numele autoruluĭ, notînd pe plic cuvîntul „Turnir".

Termenul pînă cînd se primesc problemele (saŭ rectificările eventuale la cele ce se vor fi trimis deja) este ziua de 31 Ianuarie 1898.

Nu vor fi admise probleme începînd cu șah saŭ cu bătaia uneĭ piese. E de dorit însă că d-niĭ compozitorĭ să observe cît maĭ strict posibil condițiunile de economie a materialuluĭ (adică în momentul matuluĭ toate figurile să contribuie) și de curățenia matuluĭ (adică în momentul matuluĭ cîmpurile de retragere ale regeluĭ Negru să fie tăiate numaĭ de cîte o singură figură albă)

Mulțumind în numele tuturor adoratorilor nobiluluĭ joc, acestuĭ amator pentru frumoasa inițiativă care ne pune în posibilitate d'a face turnirul interesant, sperăm că acest exemplu va găsi imitatorĭ pentru a face să urmeze în curînd alte turnirurĭ.

Redacția coloaneĭ de șah a „Adevĕruluĭ literar.

Tîrgul cerealelor

Din țară

Brăila 22 Octombrie.

Cereale vîndute:

Grîŭ: 7.000 hectolitri; 2 vagoane; Kgr. pro hectol.: 62—75; 9.32½—13.80 preț.

Porumb: 69.000 hectolitri; 8 vagoane; Kgr. pro hectolitru: 65—79; 5.35—8.55 preț.

Orz: 9.000 hectolitri; — vagoane: Kgr. pro hectolitri: 50—58; 4—6.30 preț.

Ovăz: 3.250 hectolitri; — vagoane; Kgr. pro hectolitri: —; 9.30 preț.

Secară: 2.000 hectolitri; 9 vagoane; Kgr. pro hectolitri: 59—65; 6—10.50 preț.

Meiŭ: 3.200 hectolitri; — vagoane; Kgr. pro hectolitri: 74; 4.25—4.30 preț.

Cereale sosite:

Grîŭ: 16.000 hectolitri. Porumb: 2.515 hectolitri. Orz: 20.000 hectolitri. Fasole: — hectolitri. Secară: 3.200 hectolitri. Meiŭ: 1.360 hectolitri.

Marmorosch Blank et Comp.

Din străinătate

— prin fir telegrafic —

22 Octombrie 1897.

New-York: Grîŭ prompt 1⅛ scădere; termin 1⅛ scădere.

Porumb 3/8 scădere.

Londra: ferm.

Anvers: susținut.

Paris: Grîŭ 25 centime urcare.

Viena:	*Redeschiderea*	*Inchiderea*
Grîŭ de primă-vară	fl. 12.13	fl. 12.11
Ovăz „ „ „	„ 6.76	„ 6.76
Secară „ „	„ 8.99	„ 8.99
Porumb Maĭ Iunie	„ 5.61	„ 5.62

Tendința fermă.

Budapesta:

Grîŭ de primă-vară	fl. 12.17.
Ovăz „ „ „	„ 6.44
Secară „ „ „	„ 8.84
Por. „ „ „	„ 5.85.

Buletin agricol săptămînal

(Serviciul special al „Adevĕruluĭ")

Budapesta 18 Octombrie.

Situația piețelor

Săptămîna aceasta timpul a fost puțin noros, uscat; ziua maĭ înseninată, diminețile brumoase, nopțile cam răcoroase. Lucrările cîmpuluĭ aŭ înaintat, iar semănăturile aŭ eșit în toate părțile bune.

Pe piețele streine, tendința a fost maĭ bună, desfacerea maĭ înlesnită, totușĭ prețurile nu s'aŭ urcat. Sosirile nu ajung pentru formarea depozitelor. Urcarea Americeĭ provine din cauza semănăturilor nefavorabile și a încărcărilor însemnate. Pe piața noastră cererea a fost maĭ animată. Grîul începuse cu tendința maĭ susținută. După ce s'a aflat că moriile reduc producțiunea lor, aŭ încercat cumpărătoriĭ să cumpere maĭ eftin fără însă a reuși de oare-ce morariĭ aŭ cumpărat multă marfă ca să fie bine aprovizionațĭ ast-fel s'aŭ mărit cererile urcîndu-se prețurile cu 17 jum. 20 Kr. Sfîrșim cu o tendință susținută evaluînd transacțiunile cu 150,00 Mrzler. Din „grîul romînesc" numaĭ calitățĭ maĭ bune, s'aŭ putut vinde, pe cînd cele inferioare aŭ fost negligeate.

Alte cereale

Secara slab oferită și tot așa cerută; 4000 Mtzr s'aŭ negociat neschimbat cu fe 8.20—8.40.

Orz a fost la un trafic neînsemnat și neschimbat: s'aŭ vîndut 3,500 Mztr ci fe 5,70—6,10.

Ovaz din cauza sosirilor puține, urcat cu 10 Kr; 5000 Mtzr negociațĭ fl 6.15/6.65

Porumb a avut cererea maĭ bună: s'aŭ negociat 20,000 Mtzr cu fl 4.24/4.3.

Mei a rămas calm și notează nominal fl 4.10 Kr.

Terminurĭ

Grîŭ de Primă-vară	fl 11.99
Secară „ „ „	„ 8.82
Ovăz „ „ „	„ 6.36
Porumb Maĭ Junĭ	„ 5.26

Jacques

BURSA

(Prin fir telegrafic)

din Streinătate — *din Bucuresci*

22/3 Octombrie 1897.

Napoleonul Fl	9 585
Ruble . . . „	127.75
Credit Austalt „	852.40
» fonc. austr.	4 4
» ungar „	8*5,60
Drum fier austr.	334.50
Lombarde.	89.
Alpines.	—
Losurĭ turcestĭ	60.10
Rentă perp. auc.	102.2
» arg. austr.	102 15
» aur » „	123.1
» „ ung. „	122.05
FRANCOFORT	
Rentă Rom. 5% Fl	101.70
» — 4% „	90.20
BERLIN	
Napoleonul . .	16.18
Ruble . . . . „	217.15
Disconto . . . „	19 .60
Schimb. Londra	20.20
„ Paris „	80.85
„ Amsterdam	168.70
» Viena „	—
„ Belgia „	80.45
» Italia „	76.60
Ren. Rom. 6% „	101,70
„ » 1890 4% „	92.20
» „ 1891 4% „	92. »
» „ 1894 4% »	92. 0
Imp. mun. Buc. „	101 25
PARIS	
Banca Otomană „	591. »
Los turceștĭ. „	111.50
Impr. Egyptiane	—
» Helenic »	—
Drum de fier aus.	720. „
Alpinea. . . . „	289. „
RentaFran. 3½%	106.50
» » 3% „	103.40
Ren. Rom. 5% „	10 ,80
„ » 4% „	98. »
„ » 1896 4% „	—
Ren. Italiană „	94.·2
„ Ungară „	—

	Impr. de stat romîne	
5%	Renta perpetuă leĭ	10:
5%	„ amor. 1891 „	101⅛
5%	„ » (Im. 1892 »	102¾
5%	» din 1893 »	10⅛
%	„ 1·94 int. „	95½
5%	» (Im. 32½ milioane) „	90¾
4%	» (Im. 50 milioane) „	91¼
4%	„ (Im. 274 milioane) »	93
4%	„ (Im. 45 milioane) „	91¼
4%	„ (Im. 120 milioane) „	92¾
4%	» (Im 90 milioane) „	93½
5%	C. F. R. (Conv Schuldverschreib)	
6%	Oblig. Stat (Conv. rurale) „	10½
	Imprumuturĭ de orașe	
5%	Oblig. Comuneĭ Bucurestĭ 1888 leĭ	99
5%	Oblig. Comuneĭ Bucurescĭ 1884 „	—
5%	Oblig. Comuneĭ Bucurescĭ 1888 „	—
5%	Oblig. Comuneĭ Bucurescĭ 1895 „	100
	Idem Idem 1895 .	97
	Imprumuturĭ de societățĭ	
5%	Scr. fonc. rurale leĭ	91½
5%	» „ urb. Buc. „	90½
5%	„ „ » Iașĭ „	87
	Acțiunĭ	
	Banca Naț. Romînieĭ leĭ	—
	Banca Agricolă »	—
	Banca Romînieĭ »	—
	Soc. Asig. Dacia-Rom. „	—
	„ „ Națională „	—
	„ „ reas. Patrie „	—
	„ rom. con. luc. p. „	—
	» de Basalt artific. „	—
	» Letea „	—

ULTIMA ORĂ

Părerea d-luĭ Stătescu

Drapeliștiĭ s'aŭ întrunit ierĭ seară la d. Emil Costinescu.

A luat parte la această consfătuire și d. Eug. Stătescu. S'a discutat din noŭ atitudinea față de guvern.

Nu s'a putut ajunge la o ințelegere definitivă.

D. Stătescu vrea decapitarea d-luĭ Sturdza dar nu inlăturarea sturdziștilor.

D-sa ar primi guvernul dar ca șef al partiduluĭ, nu al unuĭ grup.

*

Un lucru pare că e decis pentru moment să-l facă d. Eug. Stătescu: să declare că nu primește președinția Senatuluĭ, de oare-ce nu voește să aibă aerul că ia partea unuĭ grup din partid în contra celor l'alte grupurĭ.

*

Acestea sunt, după căte am putut afla părerile d-luĭ Stătescu.

In definitiv insă in intrunirea de la d. Costinescu s'aŭ schimbat numaĭ părerĭ fără a se fi decis nimic definitiv.

Părerile carĭ am aflat că le-a exprimat d. Stătescu, sunt de alt-fel părerile pe care d-sa le-a exprimat de cănd s'a intors in țară.

Situația e deci aceiașĭ pentru moment. Intrunirile vor continua insă.

Rep.

Regele la Iașĭ

— Prin fir telegrafic —

(de la corespondentul nostru special)

Ora, 10 noaptea

La ora 7 seara a avut loc prinzul regal in palatul comandamentuluĭ și a durat pină la ora 8¾, cănd perechea regală s'a retras pentru a se pregăti de plecare la Sinaia.

Se dă ca sigură decorarea unuĭ mare număr de oficialĭ.

Comentariile continuă în cercurile politice asupra atențieĭ extraordinare ce s'a dat consululuĭ și trimișilor rușĭ, în tot cursul serbărilor.

Ora 12,20 noaptea.

La ora 9.50 m. regele și regina aŭ sosit la gară, care era splendid luminată și împodobită.

Toată lumea oficială isbucnit urale. Muzica a intonat imnul regal.

După o intreținere de cîte-va minute cu ceĭ prezențĭ, regele și regina s'aŭ urcat în vagon, și aŭ rămas la fereastră.

La ora 10 exact, trenul, condus de însușĭ d. Saligny directorul general al C. F. R. s'a pus în mișcare, în mijlocul uralelor celor prezențĭ pe peron.

*

Miniștriĭ de asemenea aŭ plecat în astă-seară spre Capitală.

Hero

ECOURĬ

ALPHONSE DAUDET

Ultima lecție de franceză

(Povestea unuĭ mic Alsacian)

In dimineața aceea întîrziașem și îmĭ era teamă că d. Hamel, dascălul nostru, mă va certa. 'Mĭ venĭ în gînd să fug, să nu merg la școală; timpul era frumos și în atmosferă domnea o liniște de mormînt. Mierlele fluerau, iar privighetoarele umpleaŭ văzduhul cu cîntecele lor frumoase. Trecînd pe la primărie, văzuĭ lume multă care se adunase ca să citească niște afișe oficiale. Cum străbăteam fugind piața satuluĭ, fierarul Wachter, care citea împreună cu ajutorul săŭ proclamația, îmĭ zise:

— Nu te grăbi, micuțule; astă-zi ori-cum tot de vreme veĭ ajunge la școală.

•

Am crezut că fierarul își bate joc de mine și mă puseĭ să fug din noŭ.

Ajunseĭ la școală; totul era tăcut. Cu inima în dinți, intraĭ în clasă. D. Hamel, în loc să mă certe, mă privi blînd și îmi zise: „Dute repede la locul tăŭ, micule Francisc; era să încep fără tine."

Odată așezat în bancă, observaĭ că ceva neobișnuit se petrece; bătrînul nostru dascăl pusese pe bătrîniĭ luĭ umerĭ gherocul săŭ de gală, frumosul săŭ gheroc, iar în mînă avea un abecedar vechiŭ cu colțurile rupte de vreme. Apoĭ d. Hamel se urcă pe catedră și ne zise:

— Copiĭ meĭ, a venit ordinul de la Berlin ca să învățăm germana: noul profesor va sosi mîine. Astă-zi vom face ultima lecție de limba franceză; vă rog să fiți atenți.

Vorbele acestea îmi făcură răŭ și plîngeam la gîndul că de abia știam să scriŭ și că n'am să maĭ învăț limba mea dulce; mă lua groaza cînd mă gîndeam că de aci înainte trebuia să învăț sălbatica limbă a Prusacilor barbarĭ. Acum îmĭ părea răŭ de orele pierdute, pe carĭ fe petreceam prin pădure saŭ patinînd pe lac. D. Hamel mă întrebă regula participiilor. Nu o știam și rămăsesem mut; apoĭ începuĭ să plîng cu hohote. D. Hamel zise;

— Nu te voĭ certa, micul meĭ Francisc; eștĭ destul de pedepsit. Aŭ amînat mereŭ învățătura lecțiunilor; acum cum te veĭ da ca Francez cînd nu știĭ limba franceză?

Apoĭ începu să ne vorbească despre limba franceză recomandîndu-ne s'o cultivăm mereŭ, și să rămînem tot francezĭ. Lecțiunea sfîrșită, începurăm să scriem; aveam pentru caligrafie de scris cuvintele acestea: *Franța, Alsacia, Lorena, Franța.* Toată clasa privea și asculta pe bătrînul Hamel,

•

Ceasornicul bisericeĭ bătu 12. Bătrînul nostru profesor se scoborî palid de pe catedră și zise:

Imĭ voĭ aduce aminte vecĭnic de această oră.

Voia să maĭ vorbească, dar plînsul îl înăbușea; atuncĭ întorcîndu-se spre tablă, scrise cu litere marĭ: „Trăiască Franța! Apoĭ, cu capul rezemat de zid și fără să scoată o vorbă, ne făcu semn că putem pleca:

— S'a sfîrșit; plecați! îngînă el suspinînd.

Pentru prima oară am plîns de supărare; era prima mea nenorocire.

Calon

LICITATIUNI

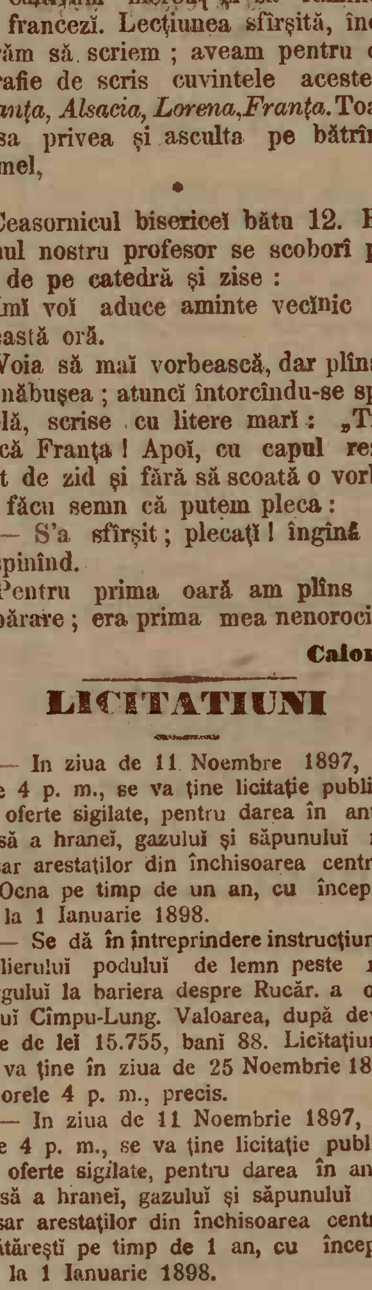
— In ziua de 11 Noembre 1897, orele 4 p. m., se va ține licitație publică, cu oferte sigilate, pentru darea în antreprisă a hraneĭ, gazuluĭ și săpunuluĭ necesar arestaților din închisoarea centrală T.-Ocna pe timp de un an, cu începere de la 1 Ianuarie 1898.

— Se dă în întreprindere instrucțiunea tablieruluĭ poduluĭ de lemn peste rîul Tîrguluĭ la bariera despre Rucăr. a orașuluĭ Cîmpu-Lung. Valoarea, după devis, este de leĭ 15.755, bani 88. Licitațiunea se va ține în ziua de 25 Noembrie 1897, la orele 4 p. m., precis.

— In ziua de 11 Noembrie 1897, orele 4 p. m., se va ține licitație publică, cu oferte sigilate, pentru darea în antreprisă a hraneĭ, gazuluĭ și săpunuluĭ necesar arestaților din închisoarea centrală Plătăreștĭ pe timp de 1 an, cu începere de la 1 Ianuarie 1898.

MODE

Pălărie de iarnă

Din pluș verde, împodobită cu agrafe și cu garnitură de velur galben deschis asortat cu o pasăre fantazie tot galbenă.

Laura.

Noua bibliotecă ilustrată

a 25 banĭ volumul

Atragem atențiunea cititorilor asupra aceșteĭ bibliotecĭ foarte ieftină, frumos tipărită și ilustrată și care nu costă de cît **25 banĭ volumul.**

Dam aci și lista volumelor primite în Sala noastră de depeșĭ:

Jules Mary, Amour d'enfant, amour d'homme.
X. de Maistre, La jeune Sibérienne.
Charles Aubert, Péchés roses.
Charles Deslys, L'épreuve.
L. Marville, Autour de la gamelle.
Paul Pansolle, Autour de la lune de miel.
Charles Mouselet, Petits péchés.
Voltaire, L'ingénu.
L. Marville. Les amours de Jeanette.
Paul Ginisty. Un jour d'angoisse.
L. Marville, Rose claire.
E. Moret, Coeurs d'élite.
Fortunio, Les femmes qui aiment.
L'abbé Prévost, Manon Lescaut 2 volume.
Pau Adam Lettres de Malaisie, roman, Leĭ 3.50.
Yves Guyot La comédie socialiste Leĭ 3.25.
Victorien du Saussay L'école du vice Leĭ 3.25.
René Doumic Etudes sur la littérature française, Leĭ 3.50.
F. Schrader Atlas de buzunar conținînd 16 chărți duble, 35 chărțĭ simple, un text geografic și statistic și un index alfabetic de toate numerile aflate în acest atlas, Leĭ 4.

Pentru provincii să se adauge porto.

Pentru gospodine

Ciment pentru celuloid.—Se poate lipi celuloidul de lemn, staniol, etc., cu următorul ciment compus ein: gumă 2 grame, alcool camforat 3 grame, alcool concentrat 4 grame.

Gastr.

Sala Adevĕruluĭ

Ilustrațiĭ nouĭ

Expunem astă-zi în *Sala noastră* diferite planșe extrase din noua publicație ilustrată, **L'invasion Récits de guerre 1870—1871,** de renumitul scriitor *Ludovic Halévy.* Această importantă publicație apare în fascicole marĭ în 4, tipărit pe hârtie velină, avînd o mulțime de planșe afară din text, negre și în colorĭ. Fie-care fascicolă conține 4 saŭ 5 planșe reprezentînd episode din resbelul de la 1870—1871. Uvragiul va fi complect în 10 fascicule, și va forma un volum de mare valoare. Pînă astă-zi sînt apărute 4 fascicole.

Prima fascicolă fiind epuizată, va reapare în curînd o nouă edițiune.

Prețul uneĭ fascicole e de leĭ 1.10

Reviste nouĭ

Ultimul număr din **La revue socialiste** are următorul sumar:

Le Régime socialiste, Georges Renard. La Nationalisation des chemins de fer en Suisse, F. Ruedi. De la Liberté individuelle par le Collectivisme, Justin Alavaill. Le Congrès international de Zurich pour la protection ouvrière, Oscar Rapin. Revue de la Presse étrangère (Die Neue Zeit), Pierre Boz. Revue des Revues, Gustave Rouanet. Chronique théâtrale, Gaston Stiegler. Chronique musicale. J. G. Prod'homme. Mouvement social, Adrien Veber. Anniversaire de la mort de Benoît Malon. Revue des Livres, M-me Georges Renard—Adrien Veber. Bulletin bibliographique, Albert Livet. Courrier des Théâtres, Valery Hermay.

GRATIS

De oare-ce de la uniĭ depozitarĭ din provincie am primit telegrafic știrea că „Adevĕrul" de la 15 Octombrie care conține cele patru foițe cu începutul romanuluĭ „Ucigașul misterios" este complect epuizat, pentru a satisface publicul cititor am luat repede dispozițiunĭ ca să se reproducă coprinsul acelor foițe într'o fascicolă de 32 pagini.

Ver-cine dorește deci să cunoască începutul senzaționaluluĭ roman *Ucigașul misterios* poate obține numita fascicolă gratis de la administrația *Adevĕruluĭ* precum și de la toțĭ vînzătoriĭ și depozitariĭ de ziare din Capitală și provincie.

Cerețĭ decĭ gratis fascicola cu *Ucigașul misterios!*

DIVERSE

Proprietar. CONST. MILLE | Tipografia ziaruluĭ «Adevĕrul» Pasagiul Băncĭ Naţionale | Tipărit cu cerneala E. T. Gleitsmann, Dresda